

„Tiesiami“ Baltijos jūros keliai

Vilnius, liepos 4 d. (LA) - Lietuvos specialistai mano, kad komerciniai ryšiai tarp dešimt Baltijos jūrą supančių valstybių 2010 metais pasieks tokį mastą kaip ir Vakarų Europoje. Tam reikia atkurti senuosius jūros kelius, kas, žlugus komunizmui, pasidarė įmanoma padaryti, nors kol kas dar nepanašu, kad Baltijos jūros šalys susivienytų į bendrą prekybos organizaciją.

Jei dabartinės tendencijos neišnyks, Švedijos prekyba gali padvigubėti, o tokių šalių kaip Lietuva, Latvija ir Estija - padidėti dešimteriopai. 1992 metais Vokietijos eksportas į Baltijos jūros šalis sudarė 429 milijonus dolerių. Savo ruožtu Baltijos valstybės pardavė Vokietijai prekių už 385 mln dolerių Beveik 50 proc. tokios prekybos vyksta per Baltijos jūrą. Sunkiau sekasi buvusio Rytų bloko šalims.

Suomija stengiasi išnaudoti ypatingą savo padėtį - ji yra vienintelė Europos Sąjungos valstybė, turinti tiesioginę sieną su Rusija. Čia buvo panaikinta daug muitų ir tai atvėrė kelią Rusijai gabenti prekes per Baltijos valstybes ir Suomiją, o ne per Lenkiją.

Estijos prekyba gerai atskleidžia, kaip šio regiono šalys priklauso viena nuo kitos. 1993 metais 22 proc. Estijos užsienio prekybos sudarė eksportas į Suomiją. Rusija pardavė šiai

valstybei 20 proc. eksporto prekių, Švedija - 10, Latvija ir Vokietija - po 8 proc. Akivaizdu, kad svarbiausias Estijos prekybos bendrininkas yra Suomija, tačiau abi valstybės susisiekia tik vandens keliais. Estijos plėtra vis labiau priklauso nuo Baltijos jūros kelių. Talino uosto direktorius sakė, kad Talinas dar neprilygsta Rotterdamui, bet norėtų tapti tarsi Rusijos prieigų Rotterdamu.

Lenkija labiau stengiasi prekiauti su tais kaimynais, su kuriais gali susisiekti žeme - Vokietija, Čekija, Slovakija.

Kažin ar Baltijos jūros valstybės taps vienu prekybos bloku. Vienas įtampą kurstantis veiksnys - gamtosauga. Ekologai kaltina Lenkiją, kad ji yra didžiausia Baltijos jūros teršėja. Jos fabrikų išmetami teršalai nepaiso jokių sienų. Be to, Baltijos jūros regionas suskilo jau tada, kai Suomija ir Švedija įstojo į Europos Sąjungą (ES). Kol Norvegijai užteks naftos, ji nė nežiūrės į ES puse.

Regione smarkiai plėtojasi ir turizmas. Manoma, kad apie 2000 metus jis padidės 20 proc. Vien laivais į Estiją pernai atvyko 2 mln turistų. Jų srautas pasidarė toks didelis, jog teko net išplėsti jūros keltų prieplauką Taline. Kol kas didžiają turistų dalį sudaro skandinavai.

Problemos iškyla trūkstant informacijos

Vilnius, liepos 13 d. (Elta) „Mes įsitikinome, kad Lietuva siekia palaikyti su Kinija glaudžius ryšius ekonomikos, prekybos, mokslo ir švietimo srityje“, ketvirtadienį spaudos konferencijoje Seimo rūmuose pasakė Kinijos Liaudies Susirinkimo (LSD) Nuolatinio komiteto pirmininko pavaduotojas Wang Hanbin, vadovaujantis Lietuvoje viešintiai Kinijos delegacijai. O Tibeto problema, jo žodžiais, Lietuvoje iškyla todėl, kad dažnai trūksta informacijos. Čia galėtų padėti Kinijos ambasada Vilniuje.

Tibeto problema vyravo ir susitikime su Seimo opozicinių frakcijų atstovais. Svečiai neigė,

kad Kinija griaua šventoves, persekioja kitokių politinių pažiūrų žmones, naikina tibetiečius, tačiau paprašyti, kad penkiems Lietuvos Seimo nariams būtų leista aplankyti Kiniją ir tuo pačiu Tibetą, nieko konkretaus neatsakė.

Kinų pageidavimu, iš salės, kur vyko susitikimas, buvo išprašytas opozicinių frakcijų čia kviestas žinomas kovotojas už Tibeto laisvę, keliautojas ir fotografas Paulius Normantas.

Vokietijos ambasada primena

Vilnius, liepos 1 d. (Elta) - Vokietijos ambasada Lietuvoje primena keliautojams, kad vizos šioje įstaigoje gali būti išduodamos tik tuomet, kai pagrįstas kelionės tikslas - Belgija, Olandija, Luxemburgas, Ispanija ar Vokietija.

Kaip žinoma, kovo 26 d. buvo pasirašytas septynių šalių susitarimas, panaikinta vidaus sienų kontrolė tarp šių šalių ir įvesta informacijos sistema, kuri padeda stiprinti išorės sienų kontrolę. Susitarimą pasirašiusių šalių - Belgijos, Ispanijos, Olandijos, Luxemburgo, Portugalijos, Prancūzijos ir Vokietijos - keliautojai, turintys bendrą šių šalių vizą ir pripažintą valstybinį kelionės dokumentą, gali keliauti po visas, šį susitarimą pasirašiusias, šalis.

Vizas Vokietijos ambasadoje taip pat gali gauti asmenys, per vieną iš šių šalių vykstantys į kitą, sutarties nepasirašiusią šalį.

Vizas, keliaujantiems į Prancūziją ir Portugaliją, išduoda Prancūzijos ambasada Vilniuje.

JAV Baltuosiuose Rūmuose birželio 28 d. įvyko bendradarbiavimo sutarties tarp Amerikos ir Latvijos ligoninių pasirašymas. Sutartį pasirašė: JAV prezidento žmona Hillary Rodham Clinton, dalyvaujanti JAV Tarptautinio bendradarbiavimo biuro administratoriui Brian Atwood ir Latvijos prezidento žmona Aina Ulmane, dalyvaujanti Latvijos sveikatos apsaugos ministro Peteriui Apiniui. Pasirašymo ceremoniją stebėjo daugiau kaip 100 Lietuvos, Latvijos ir Estijos bendruomenių atstovų. Šios sutarties pasirašymas - tik dalis plačios sveikatos apsaugos programos, į kurią įeina trys Pabaltijio šalys, ir Jungtinės Amerikos Valstijos. Nuotraukoje: sutarties pasirašymo ceremonijoje sveikinasi Hillary Clinton (kairėje) ir Aina Ulmane (dešinėje).

Lietuvoje skelbiama Išsivadavimo diena

Vilnius, birželio 30 d. (Elta) - Lietuvos Seimas, pažymint paskutiniojo buvusios sovietų kariuomenės dalinio išvedimo iš Lietuvos teritorijos antrąsias metines, nutarė rugpjūčio 31-ąją paskelbti atmintina diena ir

vadinti ją Išsivadavimo diena. Kaip žinoma, paskutinis ešelonas su Rusijos kariuomenės dalinio turtu iš Lietuvos išvyko likus penkioms minutėms iki 1993 metų rugšėjo pirmosios - grafike numatyto armijos išvedimo laiko. Taip buvo įvykdytas 1992 metų rugšėjo 8 d. Lietuvos krašto apsaugos ir Rusijos gynybos ministrų parais patvirtintas kariuomenės išvedimo grafikas.

VISA direktorių pasitarimas Afrikoje

Vilnius, liepos 5 d. (LA) - Lietuvos VB pirmininko pavaduotojas Raimondas Kutra, neseniai išrinktas VISA - didžiausio pasaulyje vartotojų kortelių sistemos regioninės tarybos direktoriumi, praėjusią savaitę dalyvavo sistemos direktorių pasitarime, surengtame Pietų Afrikos Respublikoje. Šioje šalyje vyko Pasaulio regbi čempionatas, kurį rėmė VISA. Tuo pat metu buvo analizuotos ir VISA veiklos galimybės naujose rinkose.

1995 m. naujai įsteigto Rytų ir Centrinės Europos, Artimųjų Rytų ir Afrikos regiono taryboje Raimondas Kutra atstovauja Armėnijai, Azerbaidžanui, Baltarusijai, Estijai, Gruzijai, Latvijai, Kirgizijai, Moldovai, Kazachstanui, Lietuvai, Tadžikijai, Turkmenijai, Ukrainai ir Uzbekijai.

Padidinti krašto apsaugos pareigūnų atlyginimai

Vilnius, liepos 4 d. (Elta) - Lietuvos vyriausybė, siekdama sustiprinti krašto apsaugos ir vidaus reikalų sistemų institucijas bei stabilizuoti jų kadro kaitą, krašto apsaugos sistemos pareigūnams, krašto apsaugos ir vidaus reikalų sistemų kariuomenių karininkams, puskarininkiams ir eiliniams leido padidinti atlyginimus 60 procentų. Tai bus daroma neviršijant 1995 metais valstybės biudžete numatytų lėšų. Šis nutarimas taikomas nuo šių metų liepos 1 dienos.

Aplink pasaulį

• **Lenkijos katalikų vyskupų** atmetas konstitucijos projektas dėl numatomų Bažnyčios ir valstybės santykių sukeitimo Bažnyčios ir pasauliečių konfliktą artėjant šalies prezidento rinkimams. Lenkijos vyskupai pasmerkė parlamento konstitucinio komiteto, kuriame daugumą turi kairieji, projektą, kaip visiškai nepriimtina.

• **Abchazijoje** prasidėję potvyniai išplėvė šimtus minų, per II pasaulinį karą išdėstytų aplink šalies sostinę Suchumj. Potvynio vanduo minas neša į jūrą. Ypač daug minų plaukia Gumistos upe, ją ejo gruzinų ir abchazų fronto linija. Šios minos gali pasiekti ir įžymų Rusijos kurortą Soči, esantį tik už 40 kilometrų. Poilsiauti Juodosios jūros kurortuose tapo pavojinga.

• **Ukrainos ministras** pirmininkas Evgenij Marčiuk paskelbė naują Ukrainos vyriausybės sudėtį. Kai kurie ministrai toliau eis savo pareigas, daug reformų šalininkų, kuriuos buvo pašalinę buvus premjeras, yra sugrąžinta į vyriausybę. Naujosios vyriausybės nariai pasisako už reformas ekonomikos, finansų, tarptautinių ryšių srityse.

Rusija dėkoja, Lietuva kaltina

Vilnius, liepos 13 d. (Elta) - Rusijos ambasadoje Vilniuje susirinkę žurnalistai buvo informuoti, kad firmai „Selma“ įteikiamas ne Rusijos prezidento padėkos raštas, kaip išvakarėse skelbė „Selmos“ atstovai, o Rusijos ambasadoriaus Lietuvoje Nikolaj Obertyšev. Tiesa, tai daroma Boris Jelcin pavedimu, dėkojant už Kaliningrade statomus namus išvedamai iš kitų šalių Rusijos kariuomenei.

„Selmos“ prezidentas Vladas Laurinavičius sakė, kad jo vadovaujamos firmos darbas ypač sustiprino Lietuvos ir Kaliningrado srities ryšius, kad šiuo metu „Selma“ Kaliningrade turi darbo dar trims metams ir rengiasi pastatyti apie 4,000 butų.

Po oficialios rašto įteikimo ceremonijos V. Laurinavičius

teko atsakinėti į žurnalistų klausimus dėl „Selmai“ iškelto baudžiamosios bylos. Kaip žinoma, tuometinis Lietuvos Krašto apsaugos departamentas, tarpininkaujant „Selmai“, iš Rusijos Baltijos karo laivyno 1992 ir 1993 metais pirkto 5,000 automatų ir du karinius laivus. Vėliau „Selma“ buvo įtariama pasisavinusi didelę sumą valstybės pinigų.

Byla dar nebaigta, nors, anot Laurinavičiaus, ji iš viso neturėjo būti pradėta. Buves Krašto apsaugos tarnybos vadovs Audrius Butkevičius, taip pat esantis minėtoje byloje, sakė, kad viskas buvo daroma su Lietuvos vyriausybės, Aukščiausiosios tarybos ir Lietuvos banko vadovų žinia bei pritarimu ir, kad jis turįs tai įrodančius dokumentus.

Kuriama tarptautinė turto vertinimo sistema

Vilnius, liepos 4 d. (Elta) - Lietuvoje nuo 1996 m. sausio 1 d., išskyrus valstybinės žemės vertinimą, galios tik tas turto vertės nustatymas, kurį atliks turto vertintojai, turintys Turto vertintojų atestacijos komisijos išduotus ar jos pripažintus pažymėjimus.

Lietuvos vyriausybė, siekdama įdiegti Lietuvoje turto vertės nustatymo sistemą, pagrįstą tarptautiniais turto vertinimo metodais bei kriterijais, šiomis dienomis patvirtino Turto vertintojų atestacijos komisijos

nuostatus.

Ši komisija steigama prie Finansų ministerijos ir sudaroma trejiems metams iš trylikos valstybės ir mokslo institucijų specialistų, turto vertintojų asociacijų atstovų. Komisijos tikslas - diegti Lietuvoje nekilmuojamo ir kilnojamojo turto bei verslo vertės nustatymo sistemą, atestuoti turto vertintojus.

Komisija taip pat tvarko kvalifikacinių turto vertinimo pažymėjimų registrą, atestuotą ir peratestuotą turto vertintojus, sustabdo arba panaikina jų pažymėjimus.

• **Moldovoje** dislokuotos Rusijos 14-tosios armijos vadas Aleksandr Lebed pareiškė, kad išvyksta iš Moldovos į Maskvą pradėti naują gyvenimą politinėje scenoje. Jis yra laikomas galimu kandidatu į Rusijos prezidento postą, eis Rusijos bendruomenių kongreso - patriotinio politinio judėjimo - vicepirmininko pareigas. 45 metų Aleksandr Lebed pareiškė, kad laikysis centristinių pozicijų, griežtai kritikavo Rusijos valdžią ir karinę kampaniją Čečėnijoje.

• **Ukrainos prezidentas** Leonid Kučma su keturių dienų vizitu lankėsi Vokietijoje, kur buvo priimtas prezidento Roman Herzog, susitiko su kancelieriu Helmut Kohl, kitais Vokietijos pareigūnais. Kučma interviu žurnalistams pareiškė, kad, jeigu Vakarai nepadės, Ukraina sužlugs, neišlys iš duobės viena. „Jeigu norite vieningos ir stiprios Ukrainos, reikia jai padėti“, sakė jis.

Latvijos avialinijas privatizuos amerikiečiai

Vilnius, liepos 5 d. (Elta) - JAV firma „Baltic International USA Inc.“ (BIUSA) pareiškė laimėjusi konkursą privatizuoti Latvijos avialinijas. Ji ketina investuoti apie 26 mln dolerių. Pagal planą Latvijos avialinijos nedelsiant pertvarkomos į naują tarptautinius standartus atitinkančią kelevių vežimo bendrovę, bendradarbiaujančią su Skandinavijos avialinijomis (SAS), Skandinavijos finansų organizacijomis ir Latvijos vyriausybe. Anot BIUSA, Latvijos vyriausybė ir Latvijos privatizavimo agentūra nusprendė, kad bendras BIUSA ir SAS projektas yra geriausias variantas Latvijos aviacijos pramonei plėtoti. Beje, „Baltic International“ jau priklauso 49 proc. „Baltic International Airlines (BIA)“ akcijų. Šios bendrovės lėktuvai skraido iš Rygos į Londoną, Frankfurtą, Berlyną ir Amsterdamą.

KALENDORIUS

Liepos 15 d.: Šv. Bonaventūras, vyskupas, Bažnyčios mokytojas (1221-1274); Donaldas, Žvingilė, Gerimantas, Girikantas. 1410 m. įvyko Žalgirio mūšis. 1909 m. gimė lietuvių tautosakininkas Jonas Balys.

Liepos 16 d.: 15-tas eilinis sekmadienis; Marija, Leonora, Vitalijus, Dundutis.

Liepos 17 d.: Aleksas, Irmengarda (Irma), Darius, Girėnas. 1933 m. žuvo lakūnai Darius ir Girėnas.

Liepos 18 d.: Arnoldas, Fridrikas, Gaudenis, Milius.

Bosnijoje

Bosnijos ministras pirmininkas Haris Silajdzic: „Serbai atidengė nenutrūkstamą artilerijos ugnį... Padėtis yra kritiška“.

Bosnijos pabėgėlių stovykloje ketvirtadienį susitiko mama ir duklė, tačiau jos nežino visų kitų savo šeimos narių likimo. Bosnijos Tuzla aerodrome, esančiame 60 mylių nuo Sarajevio miesto, yra apie 5,000 tokių pabėgėlių.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

BERČIŪNUOSE – ANTROJI PANEVĖŽIO VYSKUPIJOS ATEITININKŲ STOVYKLA

Panevėžio rajone, Berčiūnų stovyklavietėje šmet įsikūrė dvi stovyklos (vienu metu dabar čia gali stovyklauti gerokai daugiau negu du šimtai vaikų). Tai respublikinė Jaunučių (trys pamainos) ir Panevėžio vyskupijos ateitininkų (dvi pamainos). Apie pastarąją, įsikūrusią tik šį pavasarį atnaujintuose name-luose, ir norėčiau papasakoti.

Panevėžio vyskupijos ateitininkai, kartu ir su LAF valdyboje dirbusiu vadovu, Berčiūnų stovykloje dirba dvasios vadas kun. Rimas Gudelis ir Regina Valytė. Moksleiviai, tada stovyklavę Antalieptėje, šiandien studentai, o nemažai jų jau ir vadovai.

Pirmojoje pamainoje nuo liepos 1 d. iki 7 d. stovyklavo arti 40 moksleivių iš Panevėžio, Utenos, Antalieptės, Klaipėdos. Tai ateitininkai ir katalikiškas jaunimas. Taip pat kartu gyveno 8 vaikai iš Antazavės internatinės mokyklos.

Diena stovykloje prasideda rytiniu bėgimu praustis į gaisvią Sanžylos upę. Paskui ryto malda ir vėlavos pakėlimas. Tai nutiekia vaikų pagrindiniams stovyklos tikslams – tarnystės Dievui, Tėvynei ir artimui supratimo ugdymui, praktiniams jų įgyvendinimui bendruomenėje.

Kasdien stovyklos dalyviai švenčia Eucharistijos puotą. Kunigas misionierius iš Amerikos Tėvas Don Levernier, kun. Rimas Gudelis, kun. Aurelijus Žukauskas – ką tik išvestas kunigu, stovykloje aukojęs savo pirmąsias Mišias, diakonas Rolandas Makrickas, klierikas Saulius Matulis, giesmių vadovas klierikas Zigmantas Nagis, dėjo daug pastangų, kad šv. Mišių liturgija būtų kuo gyesnė, atnaujinta pagal II Vatikano dvasią.

Monų, šokių, žurnalistikos, sociologijos, giedojimo, religinių pokalbių būreliuose vaikams mokosi išsiskleisti ir saviraiškos, įgyja įgūdžių, mokosi bendruomeniškai dirbti. Rengiamos ekskursijos – pėsčiomis ir autobusais – po įdomias apylinkes, istorines vietas. Išmintina ekskursija 1863 metų sukilimo vietomis ir knygnešių pėdsakais.

Visus labai pradiugino susipažinimo, vaidinimų, susikau-pimų vakarai, talentų pasirody-mai, orientacinė estafetė su įvairiomis užduotimis ir daugelio stovyklose įprastų bei naujų renginių.

Stovyklos viršininkė yra VDU Monų fakulteto studentė Živilė Krivickaitė, komendantai – Romos Šv. Kazimiero kolegijos studentas diakonas Rolandas Makrickas, klierikas Saulius Matulis, Berčiūnų Šv. Kazimiero kolegijos studentas Valdas Malinauskas. Visi vadovai yra pakankamai brandūs kaip asmenybės ir kaip katalikai. Dirba nuosirdžiai, išradingai ir lanksčiai, siekia pagrindinių stovyklos tikslų, bendrauja su vaikais. Stovykloje pakankama draumė ir kartu draugiški, demokratiški vadovų ir vaikų santykiai.

Nuo liepos 8 d. įsikūrė antroji stovyklos pamaina. Ji tęsis 10 dienų. Ši stovykla neįprasta tuo, kad du trečdaliai vaikų yra iš socialiai remtinų šeimų (daugia-vaikių, blogai materialiai besiverčiančių, našlaičių, asocialių). Pastaraisiais laikais katalikiškos stovyklos pasiekė ir valdžios „ausis“. Daugelyje rajonų vietos valdžia skiria lėšų vaikų vasaros poilsiui katalikiškose stovyklose.

Panevėžio vyskupijos ateitininkų valdyba kreipėsi į savi-valdybę ir 50-čiai vaikų yra paskirtas išlaikymas iš savivaldybės lėšų.

Regina Valytė

ATEITININKŲ PAMINKLAS MARIJAMPOLĖJE

Marijampolės kapinėse yra 1930 m. ateitininkų statytas paminklas. Daug kas jį yra matęs, bet dabar Marijampolėje gyvenantys nori daugiau sužinoti apie jį: kas state, kas suprojektavo (skulptorius-architektas) ir t.t. Žinome, kad išveivioje yra daug Marijampolėje lankiusių marijonų gimnazija, todėl galinčių suteikti daugiau informacijos paminklo reikalui, prašom rašyti: Jonui Abraičiui, 10421 S. Washington, Oak Lawn, IL 60453-4652.

Los Angeles ateitininkų šeimos šventėje referatus apie šeimą ir lietuviybę skaitė moksleiviai – Vilija Gulbinaitė, Amanda Ragauskaitė ir Augis Kuolas.

ŠEIMA – LIETUVYBĖS PAGRINDAS

(Rašinys skaitytas
Los Angeles ateitininkų
šeimos šventėje)

Rašant šia tema, reikia paryškinti, kas yra šeima. Lietuvių enciklopedijoje aiškina, kad šeima, tai asmenų grupė, sujungta krauju, vedybų ar išėjimo bei įdukinimo ryšiais, sudaranti šeiminkavimą junginį, kurio nariai tarpusavyje sužino ir bendrauja pagal atitinkamus vyro ir žmonos, motinos ir tėvo, sūnaus ir dukters, brolio ir sesers vaidmenis, sukuria, palaiko bei kitiems perduoda bendrą kultūrą.

Tai viena pagrindinių grupių, be kurios nei viena bendruomenė neišsilaiko. Todėl šeima yra labai svarbus vienetas, nuo kurio prasideda kalba, kultūra, papročiai. Visa, kas reikalinga žmogui, jis gali rasti šeimoje, jei ji egzistuoja visuomenėje, kaip normalus, sveikas vienetas. Šeima, tai lyg maža valstybė, kurioje yra savi reikalavimai, įstatymai, pareigos ir teisės.

Lietuviškoms šeimoms, kurios dabar toli nuo Lietuvos, šeima gali būti dalelė Tėvynės, kur esame gimę ir gyvenę, su upėmis ir miškais, laukais ir pievomis, miestais ir kaimais. Tėvynė – tai visa tauta, jos kalba, dainos, pasakos, papročiai, tai tautos istorija su tos tautos didvyriais. Pagrindinis šeimos uždavinys – išlaikyti savo kalbą, kultūrą ir papročius, kur ta šeima begyventų.

Ypač reikia branginti savo kalbą. Būtina kalbėti gražiai ir grynai lietuviškai, neįterpiant svetimų kalbų žodžių. Geriau pasakykime keletą trumpų, bet tikrai lietuviškų sakinių. Tada bus ir patiems lengviau kalbėti ir klausančiam aiškiau suprasti. Kalba yra svarbiausia tautybės žymė ir tuo reikia di-

džiūti. Jeigu niekas lietuviškai nekalbėtų, nebūtų ir lietuvių tautos. Bet kurios tautos išnykimas yra neišmatuojamas nuostolis viso pasaulio kultūrai. Todėl visai turim puoselėti savo tautos lobius.

Lietuviybės išsilaikymo pagrindas ir geriausia dirva jai tobulėti yra šeima. Lietuviybę puoselėti gali ir lietuvių kalbos nemokančios šeimos. Tam padeda knygos. Skaitant anglų kalbą knygas apie Lietuvos istoriją, susidaro bendras vaizdas apie tą šalį, iš kurios kilę tėvai ar seneliai. Besidomint istorija gali kilti noras išmokyti lietuviškai, o tai jau didelis laimėjimas, jei žmogus susidomi tėvų kalba, kurios gal niekada nemokėjo. Todėl kartais atsitinka taip, kad lietuvių kilmės amerikietis yra didesnis lietuvininkas, nei tikras lietuvis, kuris, kalbėdamas taip sudarko sakinį, kad sunku suprasti jo prasmę.

Ugdant lietuviybę daug naudos teikia praktinis lietuvių kalbos vartojimas šeimoje. Jeigu visa šeima kasdien kalbėtų lietuviškai nors vieną valandą, tai po savaitės jie žinotų daug naujų žodžių ir išsireiškimų, vartojamų kasdieninėje kalboje. Inicijatyvą turėtų rodyti ir mokantys lietuviškai ir nemokantys. Tik čia vėl susiduriame su klausimu: ar buvo iškiepyta meilė Lietuvai, meilė lietuvių kalbai, vaikystėje? Jei nėra gerų pamatų, tai ir pastatas nebus tvirtas.

Kiekvienas turime savo šeimą, kur gyvename kasdien, bet kartais visi susieiname į vieną didelę bendrą lietuvių šeimą, kurios namai yra Šv. Kazimiero lietuvių parapija. Čia aptariame visus praėjusius ar artėjančius įvykius, pasidalijame džiaugsmiais ir rūpesčiais, sužinome naujienas iš gimtojo krašto –

Lietuvos. Todėl visi turime gerbti ir mylėti šią didelę lietuvišką šeimą, kuri žydi lyg gražus gėlės žiedas įvairioje tautų puokštėje. Sava šeima, sava kalba – tai tikras lietuviybės pamatas ateinančių kartų lietuviškam pastatui.

Amanda Ragauskaitė

Kab. 312-735-4477
Rez. 708-246-0067 arba 708-246-6581
DR. E. DECKYS
GDYTOJA IR CHIRURGE
NERVŲ IR EMOGINĖS LIGOS
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LARKUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUCIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
15505-127 St.
Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-1854
7600 W. College Dr.
Palos Heights, IL 60453
Tel. 708-361-0010

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJUS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
15505-127 St., Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE
Skausmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-728-4200
Chicago 708-622-1212
McHenry 815-344-5000, ext. 6506

EVERGREEN PARK X-RAY
DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-6500
Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Oftalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-8622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKHANCHI
Dantų Gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-735-5556
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-352-4487

Kab. tel. 312-586-3166
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirmadienį ir ketvirtadienį. 3 v. p. p. – 6 v. p. p.
Kitomis dienomis – susitarus

DRAUGAS

(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.
Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiuoniami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisto savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GDYTOJAS
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v. r. - 7 v. v., antrd., trečd. ir penkd. 9 v. r. - 3 v. p. p., ketvd. 10 v. r. - 7 v. v. Šešt. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Prilima „Medicare Assignment“.
Sumokama po vizito.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyt. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimų (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p. p. - 7 v. v. antrd. 12:30-3 v. p. p. trečd. uždaroma, ketvd. 1-3 v. p. p. penkt. ir šešt. 9 v. r. - 12 v. p. p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-9969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
AZYDOS ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLIETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-634-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p. p. - 7 v. v., antr. 9 v. r. - 12, ketvd. 12 - 4 v. p. p., penkd. 12 - 6 v. v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarus

Dr. DALIA JODWALIS
DANTŲ GDYTOJA
3800 Highland Ave., Ste. 201
(škersai gatvės nuo Good Samaritan ligoninės)
Downers Grove, IL 60515
Tel. 708-960-3113
Valandos susitarus

DR. VILIJUS KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos priitaikymas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Dr. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Ateitininkų federacijos fondo gegužinėje dalyvavo ir Illinois gubernatoriaus atstovė tautybių reikalams Pat Michalski. Iš k. – dr. Antanas Razma, Pat Michalski, Irena ir Petras Kazlauskai.

NAUJA KNYGA APIE KUN. A. LIPNIŪNĄ

Šiomet (1995 m.) iš spaudos išėjo knyga „Kunigas Alfonsas Lipniūnas“. Ją paruošė Panevėžio katedros klebonas kun. J. Antanavičius, talkinamas R. Gasparaitytės. Išleista, minint kun. Lipniūno 90-ąsias ir jo mirties 50-tąsias metines. Leidinys 85 psl. Išleido Panevėžio vyskupija. Veikalas gausiai iliustruotas.

Skaitant labai gilų įspūdį palieka ilgesnė ištrauka iš kun. Lipniūno užrašų, iš kurių spindi tokia didelė kunigo meilė Dievui, Lietuvos, jaunimo, jo nepalaužiamas ryžtas aukotis šiemis idealams, jo nuostabus nuosirdumas ir sielos taurumas. Ne veltui knygoje reiškiamas vilts, kad galime susilaukti jį paskelbiant šventuoju.

Toliau pateikiami istoriniai duomenys: aprašoma jo jaunystė, studijos Lietuvoje ir Prancū-

zijoje, jo kelionės, uolumas darbe su jaunimu, jo drąsus ryžtingi pamokslai Vilniuje, jo nuostabi Dievo, Lietuvos ir artimo meilė, jo kancios mirtininkų lageryje Stutthofe, jo mirtis Lucke, jo palaidojimas. Pagaliau smulkiai aprašoma, kaip buvo iškasti jo kaulėliai ir labai iškilmingai palaidoti Panevėžio šventoriuje, dalyvaujant milijonams žmonių, daugybei kunigų ir vyskupų.

Šios informacijos autoriui teko drauge su kun. A. Lipniūnu mokyti Kauno kunigų seminarijoje, turėti kun. Lipniūno pamokslinimus primicijoje, būti liudininku, kaip tai buvo švytinti asmenybė.

Knygos pabaigoje platus sąrašas leidinių, kuriuose minimas kun. Lipniūnas.

Knyga labai tinkama jaunimui ir visiems. Juoz. Pr.

KAIP LAIMĖTI AMŽINYBĘ

Šiais laikais vis daugiau žmonių viena ar kita forma klausia: „Mokytėjau, ką turiu daryti, kad laimėčiau amžiną gyvenimą?“ Žinoma, daugelis ne Jėzui užduoda šį klausimą, o įvairių naujų savęs lavinimo sistemų propaguotojams, sektantų milžiniškoms, teatrinių pobūdžio „bažnyčioms“, o kiti net nežino, kad jų dvasios alkis yra amžinojo gyvenimo ilgesys ir todėl savo energiją skiria malonumų ieškojimui arba pinigams užsidirbti, kuriais galėtų įsigyti tą, ko, atrodo, širdis geidžia.

Bet, kaip girdime šio sekmadienio Evangelijoje (Luko 10:25-37), pas Jėzų atėjus įstatymo mokytojas žinojo ir ką klausyti ir pas ką. Jis žinojo, kad jo širdis, šv. Augustino žodžiais, nurims tik tuomet, kai pagaliau per gyvenimo kelionę bus priartėjusi prie Dievo, pagaliau jame išsisės. Išgirdęs ir pamatęs Jėzų, jis teisingai nujaudė, kad štai Jėzus iš tikrųjų galės jam į tą klausimą atsakyti. Šis įstatymo mokytojas, t.y., teisininkas, buvo išmintingas žmogus. Bet tai per daug ir nestebina. Žydų įstatymas — teisė plaukė iš Šventojo Rašto; įstatymo žinovas, juo labiau mokytojas, pirmiausia giliai pažino Šv. Raštą ir, matyt, jo vertybėmis, kiek galėdamas, gyveno.

Todėl Jėzus, užuot jam aiškines, paprašė, kad jis pats pasakytų, kaip įstatymas, t.y. Šv. Raštas, nurodo, ka daryti, kad laimėtume amžiną gyvenimą. Šv. Rašto žinovas teisingai atsakė: „Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa širdimi, visa siela, visomis jėgomis ir visu protu, o savo artimą kaip save patį“. Nieko sudėtingo čia nėra, nors vykdyti ne visada lengva.

Bet šis Šv. Rašto žinovas buvo geras advokatas, t.y., jautė, kaip mes, ir teisininko išsilavinimą bei igūdžius panaudojo surasti lengvesnę išeitį. Ir mes, atsidūrę prieš sunkų uždavinį, pirmiausia klausiname, ar tikrai to reikia, ar kam kitam netiktų geriau tą uždavinį atlikti. Tad šis advokatas mūsų neapvilia: randa tam įstatyme vienintelę galimą „skylę“, paklauskamas: „O kas gi mano artimas?“ Jei artimo sąvoką apribojame šeimos nariams, kaimynais, pažįstamais, tai meilės įstatymas gana natūralus, ne visuomet lengvas, bet jau labai apibrėžtas.

Bet palyginimu apie gerą samarietį Jėzus tą klausimą apskaita iš visai kitos perspektyvos: ne žmogaus, ieškančio kaip išsi-

sukti iš darbo ar rūpestio, bet Dievo, kuris ypatingai rūpinasi nuskriaustaisiais ir padeda tiems, kurie jo valią vykdo, jį pagalbos prašo. „Artimas“ yra ne mūsų nustatyta kategorija žmonėms rūšiuoti, o žmogiško solidarumo, atjautimo ryšys, kai savo kelyje sutinkam pagalbos reikalingą žmogų. Parodęs trijų žmonių skirtingas reakcijas į nelaimės išiktą žmogų, Jėzus paklausė, kuris iš jų pasielgė, kaip to žmogaus artimas. Tad ne mes nustatome, kas mums artimas, o vargo išiktas žmogus per mus pajutęs Dievo meilę, mumyse atpažins artimą. Čia kalbama ne apie našta, o apie meilę.

Kad taip yra, užtikrina pats Dievas pirmame šio sekmadienio skaitinyje iš Senojo Testamento Pakartoto Įstatymo knygos (Ist 30:10-14). Norint pagal Jėzaus įstatymą gyventi, nereikia advokato, kuris padėtų mums rasti lengvesnę išeitį. Reikia tik mylėti Dievą visa širdimi, o artimą kaip save patį. Šį įsakymą įstatymo žinovas kaip tik pacitavo iš Pakartoto Įstatymo knygos, iš kurios turime ir šios dienos skaitinio ištrauką. Ir čia Dievas užtikrina: „Įsakymas, kurį tau šiandien duodu, neviršija tavo jėgų ir nėra tau tolimas. ...Ne, tas žodis visai tau artis: jisai tavo lūpose, tavo širdyje, kad galėtumei jo laikytis“.

Gyvendami tuo meilės įstatymu, mes padedame Dievui kurti „naują dangų ir naują žemę“, kurioje iš tiesų viešpataus meilės įstatymas. Rašydami apie tai kolosiečiams (Kol 1:15-20), šv. Paulius nurodo, kad Jėzus, kuris savo gimimu žmogumi, gyvenimu žemėje tarp žmonių ir mirtimi bei prisikėlimu, užmegzė šią Dievo karalystę žemėje, kad jis kaip žmogus ja gyveno, yra jos pirmgimis, nes jame suverta visa, kas yra danguje ir žemėje“.

Bet, nors Dievo įdiegtas meilės įstatymas yra taip arti mūsų, jaučiamės nuo jo toli, nes brangiai kainuoja juo gyventi ir todėl neretai jo atsisakome. Pačiam Jėzui meilė žmonėms kainavo jo gyvybę: Dievas per Jėzų panorėjo „visa suteikinti su savimi, darant jo kryžiaus krauju taiką“, rašo šv. Paulius. Iš mūsų nebus reikalaujama kryžiaus kančios, tą atliko naujosios tvartinijos Pirmgimis — Kristus. Bet, jei nesibaidsime jų sunkumų, kurie mums atei-

Būsimasis Lietuvos savanoris apžiūrėjęs ginklus...

Nuotr. Rimanto Bagdono

SAVANORIAI KAI KAM NEPATINKA

Pagal Lietuvos spaudą (ypač pastarųjų savaitių) liūdni dalykai dedasi savanoriškoje krašto apsaugos tarnyboje. Kažkas išterlijo Šiauliuose raudonosios armijos kapų paminklus, suimami krašto apsaugos savanoriai, neva aptikta „fašistinė“ organizacija. Birželio 6-tąją — dar vienas skandalas: Tauragėje iki dantų ginkluoti savanoriai pasipriešino dorai atliekantiems savo pareigas policininkams. Kas gi iš tikrųjų įvyko?

Štai vad. „nusiakaltėlio“, Savanoriškos krašto apsaugos tarnybos teritorinio gynybos štabo viršininko Petro Dedūros parodymas: „Birželio šeštiosios rytą į mano namus Draudenių gatvėje atvyko trys policijos pareigūnai. Visai operacijai vadavo kriminalinėje policijoje dirbantis Eugenijus Motiekaitis. Jie man tarė: „Turime tave su laikyti, darysime kratą“. P. Dedūra paprašė: „Palaukite, nuvešiu žmoną į darbą, atvažiuosiu, pasišnekėsim“. Jam buvo atsakyta, kad niekur nevažiuosiu, esąs areštuotas. Žmogus griebėsi telefono. Norėjo pranešti, kas čia vyksta. Policininkams paaiškino: „Norėdami daryti kratą kariškio namuose ar darbo vietoje, turite pranešti jo vadovybei, ministerija atsiųs savo atstovą, tada prašome darykit“. Baigti jam neleido, atėmė telefoną. P. Dedūra puolė į kitą kambarį, užsirakino. Laimė, čia buvo kitas telefonas. Karininkas spėjo pranešti teritorinio gynybos štabo budėtojui,

na, mylint ir bendraujant su žmonėmis, jungdamiesi su Kristumi, turėsime kraujo ryšį su „naujosios žemės“ Sutvėrėju.

Aldona Zailskaitė

HENRIKAS KUDREIKIS

milicininkai. Vyrai su Vyčiu ant kepurės dar tebėra jų priešai. „Tremtinio“, nr. 13, 1995, plk. ltn. Eugenijus Jakimavičius rašo: „Šiandieninis visuomenės, ypač švietimo sistemos atsakingų darbuotojų požiūris į Lietuvos kariuomenę, savanorius, pasieniečius bei kitas karines struktūras. Ta valstybė stipri, kurios piliečiai susiklauso ir sudaro vieną tautą, pasiryžusi ginti šalies nepriklausomybę“.

Plk. ltn. E. Jakimavičius tvirtina, kad šeimos ir mokyklų turėtų įsijungti į krašto gynybinį auklėjimą. Valstybė centralizuotai koordinuotų kariuomenės, šeimos, visuomeninių organizacijų, administracinių įstaigų ir mokyklų karinį parengimą. Visuomenės dalyvavimas būtinas.

Strapsniu autorius siūlo parengti aukštojioms mokykloms karinio rengimo literatūrą. Universitetai ir aukštųjų mokyklų rektorai bei švietimo ministerija pradėtų rengti karinio rengimo mokytojus, o vidurinės mokyklose įdiegti mokslieviams karinio patriotinio auklėjimo daigus. Karo akademijoje įtraukti į mokymą teritorinės gynybos programą. Pagaliau vidurinės mokyklose, kur nėra universitetai parengti specialistai, destytojais pakviesti Savanoriškos krašto apsaugos tarnybos kariškiai.

Kiek aš asmeniškai, lankydamasis Lietuvoje patyriau, dabartinės Lietuvos aukštose ir vidurinėse mokyklose ne tik ka-

rinio parengimo nemokoma, bet

vyzdžiui, partizanų. Skiepijama taikos (pacifizmo) ideologija.

rinio parengimo nemokoma, bet

vyzdžiui, partizanų. Skiepijama taikos (pacifizmo) ideologija.

vyzdžiui, partizanų. Skiepijama taikos (pacifizmo) ideologija.

Amerika pradeda užaugti

Šiame krašte sakoma: „Kas aukštyn iškyla, ilgainiui žemyn nukrinta“, arba: „Švytuoklė, pakrypusi į vieną pusę, visuomet persimeta ir į antrąją“. Tuos posakius galima pritaikyti JAV vyriausybės ir gyventojų pažiūroms. Kai daug tūkstančių lietuvių po Antrojo pasaulinio karo iš pabėgėlių stovyklų Volketijoje atvyko į Ameriką, rado ją labai skirtingą nuo dabar esančios. Nebūtina visi pasikeitimai vyko tik gerą linkme.

Dažnai tvirtinama, kad JAV (matuojant istorijos mastu) yra „Jauna valstybė“. Ką gi, ir Lietuva, šiemet liepos 6 d. švesdama savo valstybingumo sukaktį, jau kalbėjo apie gerokai daugiau, kaip 700 metų egzistenciją, o, pagal kitas Europos valstybes, ją dar galima pavadinti „paaugle“. Tuo tarpu Amerika neseniai peržengė savo 200-tąjį gimtadienį...

Stebint JAV politinius ir visuomeninius pasikeitimus, galima sakyti, kad taip pat ji bebaigianti pergyventi „paauglės“ (kaip čia sakoma — „teenager“) laikotarpį. Kiekvienas tėvas ir mama gali paliudyti šio laikotarpio audringumą, vaiko nuomoniu nepastovumą, šiauriam prieš bet kokį autoritetą, ypač maištą prieš vertybes, kurias brangina tėvai, auklėtojai ir religija.

Ieškoma „naujos tapatybės“, Amerika taip pat prigyveno maištingą nuotaiką (persiminkime Vietnamo karo laikus) su protestais, demonstracijomis, riaušėmis ir visomis kitomis tos nuotaikos apraiškomis. Tas laikotarpis įvedė į visuomenės sluoksnius „gėlių vaikus“, atsisakiusius visko, kas tėvų ir vyresniųjų vertinta: santūrus elgesio ir apsiirengimo, organizuotos religijos, įprastosios šeimos struktūros, materialinių gėrybių. Tai kartai buvo nepriimtini bet kokie jausmų ar elgesio varžtai. Vadovautasi motto: jeigu patinka, suteikia malonumą, tai yra gera! Svarbiausias pasaulyje asmuo — aš; svarbiausias tikslas — visiškai laisvė gyventi pagal savas taisykles.

Ilgainiui „gėlių vaikai“ užaugo, bet iki to laiko tarp „gėlių“ pridygo ir nemažai „piktžolių“, kurios per kelis dešimtmečius išmetė į kone visas kasdienybės apraiškas.

Ir šiuo metu, Ameriką pradeda užaugti...

rinio parengimo nemokoma, bet vyzdžiui, partizanų. Skiepijama taikos (pacifizmo) ideologija.

PARTIZANINIO PASIPRIEŠINIMO 1944-1945 m. IŠTAKOS

POVILAS VAIČEKAS

20

Pabudau jau gerokai po pietų. Prie miško buvo ramu ir apylinkėje nebegirdėti šūvių. Kariuomenė pasitraukė. Vėliau sužinojau, kad kito mūsų dalinio partizanai, su kuriais prieš keletą dienų išsiskyrė, Skapagario miško prieigose susikovė su mus persekiojusiais NKVD daliniais. Jie atvežė į Skapiškį ir numetė prie šventoriaus kulkosvaizdžio serijos sudraskytą viršilos Mėlinio kūną, drauge su jo palydovu, rodos, Janeliūnu. Viršila visų buvo mėgstamas ir naudojosi dideliu autoritetu. Jis jau vieną kartą buvo sunkiai sužeistas Latvijoje, prie Biržų girios. Bunkeryje jis ilgai gydė savo sužeistą ranką. Sprogstamoji kulka žiauriai sužalojo porą rankos krumplių. Viršila gynėsi ir spaudė tada ginklo gaiduką mažuoj, likusiu sveiku, rankos pirštu, tuomet jis išvengė mirties. Su savimi jis visados nešiojosi rožančių ir meldėsi. Kai jis buvo sužeistas ir gydėsi, aš laikinai buvau paėmęs jo rusišką automatinį šautuvą — dešimtuką, kai pasveiko — gražinau. Nelaimingas tas šautuvas. Kas tik jį turėjo, tai ir žuvo. Su juo žuvo ir viršila. Ankstesnis jo savininkas „Aras“ užmerkė akis Biržų girioje.

Aiščiau prisimenu paskutinį susitikimą su viršila Skapagiryje, kai jis su kitais vyrais atsiskyrė nuo mūsų grupės. Tada jis paprašė mane truputį juos apkirpti.

Viršila tik truputį pakirpau, jis mėgo nešioti ilgesnius plaukus, o kitą partizaną, kuris su juo kartu žuvo, irgi apkirpau. Nebeprisimenu jo slapyvardžio. Jo veidas buvo truputį išbalęs, liesas, mėlynų akių, aukšto ūgio. Jis prašė labai trumpai apkirpti, nes sakė jam taip patogiau. Linksmi buvo vaikinai. Kažkas iš būrio juokėsi: „Nekirpk, taip trumpai, „Kleveli“ jo, nes, kaip Samsonui nukirpus plaukus, pradings ir jėgos...“ Liūdna pranašystė išsipildė, aš jų abiejų daugiau nebemačiau. Skapiškio NKVD su stribais juos užkasė po klebono kanauninko Nikodemo Kasperūno langais, šlapijoje pievoje, gana ilgai prieš tai pasityčioję iš jų kūnų, pametę prie šventoriaus ir valkiojamų miestelio aikštėje. Ypač žiaurus ir nežmogiškas savo elgesiu garsėjo vienas strībų — tai Janulionikas, žemas, kresnas plaučių pečių bernas. Nuo jo rankos daugelis skapiškėnų buvo nušauti, arba persauti. Jo rankos buvo kruvinos dažnai suimtuosius bedaužant. Jis ir mane buvo suėmęs, vežė į Rokiškį tik, aš iš ten laimingai ištrūkau.

Baigdamas šį skyrelį, noriu tik pridurti, kad mūsų dalinio kelių vyrų elgesys toje nelemtoje pinieneje išprovokavo didelį apylinkės „šukavimą“, didelę NKVD kariuomenės ir strībų akciją, dėl kurios netikėtai žuvo du partizanai, susidūrė su gausiomis priešų jėgomis. Buvo dar ir kitų atvejų, kai alkoholis daug kur padėjo NKVD susidurti su partizanais, sumažinant jų budrumą ir kovingumą.

Lietuvos partizaninio judėjimo pasipriešinimo okupantui istorijoje iš daugelio pasakojimų Sibire prisimenu, kaip ne vienas kovotojas, tik truputį paragavęs NKVD agentų užnuodytos degtinės, pabudavo su skaudančia galva kalėjimo kameroje. Štai kitas analogiškas atvejis su „Žaibu“ partizanų štabo viršininku Džukijok.

Prisiminimai apie vieną Kūčių vakarą

Tai buvo 1950 metų gruodžio 24 d., maždaug apie 4-5 val. po pietų, kai sovietinė kariška uniforma su raudonais antpečiais vilkintis kareivis iš NKVD apsaugos garsiai pasaukė mano pavardę, atidars „harmoškę“. Taip kaliniai vadindavo kalėjimo kameros duryse, apkaustytose geležimi, įrengta maža atidaroma langeli, pro kurį buvo paduodamas maistas ir vanduo. Kareivis rusiškai įsakė greitai pasimti savo daiktus, kurių turinį nesudarė nedidelis kalinio maišelis, ir išeiti iš kameros į koridorių. Čia jau neberekėjo nusigręžti į sieną, kada sutinki, vedant kitą kalinį, kaip Vilniaus NKVD rūmuose prie konservatorijos. Sutikau medinėm klumpėm einančio kalinio smalsų žvilgsnį. Matyt, jis buvo iš kaimo, gal suimtas tiesiog iš namų, gyvulių ruošos metu. Klumpės arba mediniai padais batus, prisimenu Aukštaitijoje daug kur naudojo, nes odiniai padais batus tegalima buvo gauti tik pas spekuliantus. Mane vedė Lukiškio kalėjimo koridoriais ir leidomės, jau nebeprisimenu, iš kažkurio aukšto laiptais žemyn. Liptinių kiaušymės buvo apsaugotos, padengtos plieninės vielos tinkeliais, kad nesugavotų kuris kalnisys pirma laiko čia nusižudyti, šokant stacia galva į laiptinėje esančią angą iš kelinto aukšto. NKVD supratimu, lietuvių kalinių juk dar laukia „priverčiamoji darbo stovyklų“, „pataisos auklėjimo lageriai su sąžiningu darbu“. Čia pravartu pastebėti subtiliai visiškai nekalta, bolshevikų vartojama, terminologija — bausis ir nežmoniška žiaurūs dalykus vadinti visai kitais terminais. Šitaip skambanti terminologija labai yra patogi, naudojant ją tarpautinėje plotmėje.

Iš daugelio pavyzdžių galima būtų dar paminėti žodį „reprezuotas“, labai plačiai vartojama ivairiose anke-

(Bus daugiau)

BRANDOS EGZAMINO MINISTERIJA NEIŠLAIKĖ

Nereikia aiškinti, ką reiškia jaunuoliui ar jaunuolei brandos egzaminai. Tai ne tik atsisveikinimas su nerūpestinga jaunyste ir savarankiškesnio, o gal ir visai savarankiško, gyvenimo kelio pradžia, bet ir pakankamai atsakingas pilietinio brandumo egzaminas. Maža to, egzaminuojamas ne tik abiturientas, bet ir jo auklėtojas, mokytojas, pati mokykla ir, norime to ar ne, visa švietimo sistema. Penkeri metai nepriklausomybės! Tai jau pašalusiai atsakingas ir toli gražu netrumpas valstybingumą atgavusios šalies gyvenimo tarpsnis.

Tautinės kultūros ir, žinoma, savivokos versmė — gimtoji kalba. Kokias temas pasiūlė švietimo olimpo galvočiai? Štai jos: „Žmonės 'deimantai' Vaisganto kūryboje“, „Savęs pažinimo ir apsisprendimo kelias Vinco Mykoliaičio Putino romane „Altoriai šešėlyliai“, „Kas yra meilė? (Koks teiginys lietuvių literatūroje tau yra artimiausias?)“, „Miškas ir lietuvis mūsų literatūroje“... Gal dar kokia buvo, kurios nespaėjau išsėdėti, bet pakaks ir šių jaunuolių pilietinei brandai patikrinti. Dėl pirmųjų dviejų neturėtų kilti jokių abejonių. Tai iš mūsų kultūros aukso fondo. Ačiū Dievui, sapalionių apie socialinio realizmo pranašumus jau nėra.

Meilės tema amžina. Ja persmelkta visa grožinė literatūra. Meilė motinai, meilė tėvynei, gimtinei, tėviškei, gamtai, meilė moteriai, meilė (čia gal geriau tiktų — pagarba) krašto istorijai ir t.t. Pasiteiravęs viena kitą mokytoja, išgirdau, kad abiturientai rašo ir apie meilę tėvynei (nemažai ir bendromis, gerokai pavalkiotomis frazėmis), ir apie meilę motinai, rečiau apie meilę merginai, vaikinui.

Dar tebevyksta Lietuvoje renginiai, skirti Lietuvos pasipriešinimo okupacijos 50-osioms metinėms paminėti. Visuomenė buvo pristatytas V. Landsbergio dokumentinis filmas „Baladė apie Daumantą“. Praėjusių metų pabaigoje ant knygų lentynų pasirodė unikali savo tema epistoliarinio žanro knyga „Laiškai mylimosioms“. Autorius — jau legendiniu tautos didvyriu tapęs, bet oficialiosios nūdienės valdžios nepažintas, vienas „Tauro“ partizanų apygardos kovotojų vadų Juozas Lukša — „Daumantas“, apie kurį susuktas minėtas filmas. Vienas knygos redaktorių Julius Keleras rašo, kad „tragiško Daumanto likimo užuomazgos neišskiriamai susietos su istorine lietuvių

tautos lemtimi. Sakau tai, turėdamas omeny jo didžią tautinę ištikimybę, nepripažinimą jokių kompromisų, nešant savo skausmo ir pasiaukojimo fakelą be dvejonų, be atilsio, be jokios minties apie naudą sau. Tik Lietuva. Tik Lietuvai. Tik Lietuvai. Juk ji dalyvauja bemaž visuose jo laiškuose kaip pirmoji žmona, pirmoji meilė už ar pirmoji mylimoji. Kitaip sakant — centrinė Daumanto žmogiškoji problema, kuriai jis aukojasi ir aukoja savo asmeninį likimą“.

„Daumanto“ žmona Nijolė Bražėnaitė-Lukšienė dalyvavo filmo premjeroje. Susitikimas su gyva filmo heroje savaime yra jaudinantis įvykis. Tai dar gyva, jau istorija virstančio, skaudaus tėvynės likimo dalis, verta labai atidus ir pagarbus visuomenės dėmesio, o ypač švietusios, ypač pedagogų. Knygos „Laiškai mylimosioms“ vienoje pratarinėje išymojo partizano žmona rašo, kad išsėvijos visuomenė primygtinai prašė dar 1977 metais išleisti jai rašytus vyro laiškus atskira knyga. Ji supratusi, kad „tokių laišku išleidimas yra ne mano asmeniškas reikalas, jie svarbūs tam, kad juos paskaitytų mūsų jaunimas ir pajustų, kokią didelę savo asmenišką auką ant Lietuvos laisvės aukuro padėjo ne tik Juozas, bet ir visi laisvės kovotojai, kurių dauguma neturėjo nei aplinkybių, nei galimybių išreikšti savo jausmus mylimiesiems, aš galų gale sutikau padaryti Juozo laišku kopijas... Nežinau, ar nenusikaltau Juozui, leisdamas atverti tai, kas yra tik mudviejų“. Knyga išvydo šviesą užsienyje. Nepriklausomai Lietuvoje išėjo antrasis leidimas.

O štai trumpa labai būdinga ištrauka iš dviejų mylimosioms laiško, rašyto Paryžiuje 1949 m. sausio 12 d.: „Džiaugiuosi, kad aš Tave sutikau gyvenime su tokiomis pažiūromis į gyvenimą prasmę ir laimę. Didžiuojuos, kad Tau tinka pilna to žodžio prasme, lietuvis patriotės vardas. Tavoji pažiūra į meilę (jei ją turi iš Tavo skaitytos Antoinės de Saint Exupery) visiškai sutinka su manąja, kad mudviejų laimė neįmanoma be tėvynės laisvės. Nereikia tad tragiškai vertinti padėties, susijusios su uždaviniais vergovę pašalinti. Aš neįsivaizduoju ir tokios nenorečiau meilės, kuri niveliuotųsi tik į 'dviejų vienas į kitą žiūrėjimą', o nesibazuotų platesnėmis perspektyvomis. Be to, neįsivaizduoju ir šeimos laimės“.

O dabar grįžkime prie abiturientų rašinio. Jaunuoliai jau

ZANAVYKŲ BITĖS PENKIUOSE ŽEMYNUOSE

JUOZAS DOMEIKA

Šakiai. Šis gražus Zanavykių krašto sostinės miestas — o ir pati Zanavykų krašto geografija — ypač jaunajai lietuvių išeivijai kartais, be abejo, yra mažai žinomas, nors ir pačių zanavykių tėvų vaikams.

Tas buvęs gražiasis sodais ir stambiais ūkiais pasidabinęs Zanavykų kraštas, man yra gerai žinomas todėl, kad aš ten gimiau, ir užaugau. Todėl bent keletais sakiniiais leiskite supažindinti ir tuos, kurie ten nėra buvę, ir mažai ką žino apie Zanavykų kraštą.

Zanavykų krašto trikampis: — Vakaruose ribojasi su Vokietija, ir Šešupė skiria Lietuvos ir Vokietijos sieną. Šešupės aukš-

tupis prasideda maždaug nuo Punsko pelkių ir įteka į Nemuną netoli Pagėgių, Klaipėdos krašte. Žiemų — Rytų pusėje — Zanavykų kraštą nuo Žemaitijos, skiria Nemunas iki Pločkėių miestelio ir jo apylinkių. Pietų — Pietvakarių Zanavykijos krašto sienos ribojasi su Kauno ir Vilkaviškio apskritymis (imant tarpukario laikus).

Zanavykų krašto sostinė Šakiai — turėjo daugiau kaip 5,000 gyventojų. Tai buvo apskrities miestas su maždaug 8-9 valsčiais, bet laikas nuo laiko valsčių skaičius keitėsi.

Kalnų, bei ežerų, Zanavykų krašte nebuvo. Be Nemuno ir Šešupės, tai tik vienas kitas mažesnis upelis, kaip pvz., Siesartis, kurio aukštumas netoli Sutkų bažnytkaimio, o jo ilgis apie 20 km. įtekėjo į Šešupę ties Slavikais. Be to — dar buvo Lenkūpis, įtekėjo į Siesartį ties Lukšiais. Dar buvo upelis Pentė — tekėjo pro Sintautų miestelį, o taip pat dar buvo Orija. Visi šie trys upeliukai buvo maždaug daug 10 km ilgio ir įtekėjo į Siesartį.

Patsai Šakių miestas didesnės pramonės neturėjo, išskyrus Malsono geležies liejyklą, kurioje buvo gaminamos žemės ūkio mašinos. Vieną didžiulę lentpjūvę, kuri aptarnavo visą Zanavykų kraštą ir apylinkes. Elektrinę jėgainę, kuri aptarnavo visą Šakių miestą. Vidurinę 8 klasių gimnaziją, o taip pat ir gan didelę ligoninę. Šakių mieste, gyveno, ypač daug žydų, kurie daugiausia užsiėmė prekyba.

Kudirkos Naumiestis — anksčiau buvęs apskrities miestas su maždaug 2,000 miesto gyventojų, stovėjo prie pat Vokietijos sienos ir tik per Širvintos upę kaimynavo su Vokietijos pusėje stovinčiu Širvintos miesteliu. Geležinis tiltas per Širvintos upelį, turint leidimus, leido praeiti sieną lietuviams, ir vokiečiams. Lietuviai eidavo į Širvintą pagerti skanių svaigalų, o vokiečiai eidavo į Naumiestį pasivaikinti lietuviškosios dešros, keptomis antimis, vištomis ir šiaip jiems mėgstamais skanumynais.

Vėliau Naumiestio apskritis

NEREIKIA ŽYMĖTŲ KORTŲ

Tris dienas Vilniuje vyko Pasaulio liuanistų bendrijos mokslinė konferencija, palietusi daug platesnes nei filologines liuanistikos sritis.

Šalia teoriškai gilių ir subtilių išeivijos filologinių darbų — R. Šilbajorio (JAV) pranešimas „Literatūros teorija ir lietuviški tekstai“, A. Staknienės (JAV) „Lituanistikos instituto darbai“, A. Kašubienės (JAV) „Kūrybinės laisvės parametrai ir ribos“ — konferencijoje gausiai dalyvavo autoriai iš Vilniaus, Kauno, Šiaulių (L. Gramadienė, R. Apanavičius, J. Trinkūnas, V. Rimkus, P. Bražėnas, B. Vaškėlis ir kt.), kurie nagrinėjo lietuvių kalbos raidos, etninės ir liaudies kultūros paieškų, literatūros kūrėjo problemas.

Pranešimų spektrą išplėtė retrospektyvus turinio pranešimai, nukreipti į paskutiniųjų dešimtmečių Lietuvos visuomeninius reiškinius, tautos fizinio ir dvasinio genocido problemas, naujausios istorijos traktavimą. Jie ypač pagyvino, o kartais ir aštrino diskusijas. Tų tyrinėjimų įvairias pozicijas atspindėjo S. Sužiedelio (JAV) pranešimas „Istorijos politizacija išeivijoje ir Lietuvoje“ (labai atsargaus tono), nuoseklesnes nuostatas teigiantis V. Doniėlo (Australija) pranešimas „Komu-

nė buvo panaikinta ir priskirta prie Būblėlių valsčiaus. Kudirkos Naumiestis yra pasižymėjęs ir tuo, kad patsai dr. Vincas Kudirka kurį laiką ten gyveno: carų laikais buvo žymus: Lietuvos veikėjas, dr. Vincas Kudirka sukūrė Lietuvos himną, po to jis netrukus mirė džiūva. Be to, daug žymių lietuvių gimė Zanavykų krašte, kurie daug pasidaravo po carų priespaudos atgimstančiai Lietuvai.

Zyplių dvare, kuris randasi maždaug 3 km. nuo Lukšų miestelio, buvo Žemės ūkio mokykla, kurią lankė jaunuoliai iš įvairių Lietuvos kraštų. Taip pat Lukšiuose buvo labai didelis motorinis malūnas: pasidaravo po carų priespaudos atgimstančiai Lietuvai.

Zanavykų krašto žemė buvo daugiausia pimarūšė ir antrūšė, su išsidriakiusiais lopinėliais — 3 ar 4 rūšies. Zanavykių ūkiai siekė nuo 30 iki 150 ha plotą, su vienu kitu mažesniu, kuriuos vadindavo „plecininkais“. Ūkininkas, turėdamas 30 ha, laikė ne mažiau kaip 4 dirbamus arklus, su prieaugliu, ir maždaug 8-10 melžiamų karvių su prieaugliu bei pulkus avių, pilnus tvartus kiaulių, o jau paukščių! Paukščius eksportavo į Vokietiją, o kiaules — į Angliją. Lukšiuose, Sintautuose, ir kituose didesniuose miesteliuose buvo vienas nugriebimo pieninės, ir kurias ūkininkai pardavė ir kiaušinius, kurių milijonus eksportuodavo į užsienį. Kone kiekvienas kaimas turėjo dar ir pieno nugriebimo punktus. Lukšų valsčiuje, Liepalotų kaime, veikė didžiulė plytinė, kurios išdegtų plytų užteks gal visai Suvalkijai.

Kaip minėjau Zanavykijos žemės buvo derlingos, ir ūkininkai sugebėdavo užauginti našų javų derlių, o taip pat ir daržoves, ypač cukrinius runkelius, kuriuos veždavo į Marijampolės cukraus fabriką, tik didžiausia kliūtis buvo atstumas. Įvairių rūšių sūriai džiūdavo saulėje, kuriuos naudojo savai virtuvei, kitus pardavėdavo vietos rinkoje. Laukuose lyg jūra liūliudavo ūkininkų vešlūs javai, nei lopinėlio dykos žemės! Ekonomikai buvo sunaudota kiekviena kvadratinė žemės pėda. Žmonės

nistinio 'proto' psichologinė tikrovė“, J.A. Krištopaičio (Vilnius) pranešimas „Dvilypumo briauna sovietmečio visuomenės elgsenoje“ ir emocionalus N. Gaškaitės (Šiauliai) pranešimas „Pasipriešinimo (sovietizacijai) formos ir prisitaikymo ribos“.

Labai kontroversiškas bendrame konferencijos fone buvo svečio iš JAV politologo A. Štromo pranešimas, vienpusiškai suabsoliutinantis konformizmą iki žmonių elgsenos normų. Anot pranešėjo, nėra ribos tarp konformizmo ir disidentizmo. Aštuoneri metai pokario rezistencijos autoriumi nieko nesako, o „tik alino kraštą“. Ir kolaborantai, ir rezistentai, anot jo, — visi vienodai susitepę. Todėl ir dabartiniai konservatoriai, ir valdantys „buvusieji“, A. Štromo akimis, esą „broliai dvyniai“, nes „pūkelis užgaug ant kiekvieno snukio“...

Gal tai būtų ir originalu, iš užjūrio žiūrint į savo kraštiečių dešimtmečių sibirius, ledjūrius, krauju aptaškytas NKVD kalėjimų kameras, ant miestelių grindinio išniekintus lavonus. Bet juk visa tai mes jau senokai girdime ir matome čia pat, iš savo kolaborantų lūpų ir darbų. Todėl ir visa šita sofistika — jau žymėta korta.

Gal geriau būtų ją išmesti ir nesiekti importuoti tai, kas importuota...

nebuvo turtuoliai, bet kurie tvarkingai sunaudavo savo ūkio gaminius, tie pragyveno neblogai. Bežemiai, uždarbiaudavo pas ūkininkus, ypač jauni žmonės, sudarydavo metines sutartis, daugiausia nuo Kalėdų iki sekančių Kalėdų. Vyruko (bernuko) alga siekė nuo 300 iki 500 litų. Merginos (tarnaitės) — nuo 200 iki 300 litų, net ir piemenukas gaudavo iki 150 litų, tik už 6 vasaros mėnesius. Visi tokie parsisamdėliai, gaudavo iš ūkininko darbo rūbus, visą pragyvenimą, ten valgė ir miegojo.

Linksma buvo gyventi visiems, o ypač vasaromis, ir rudėnims. Vasaros vakarais, nors jaunimas ir po sunkaus ilgos dienos darbo, rinkdavosi vieni pas kitus: klausykis, tai viename sodžiuje dainuoja susirinkę vaikinai, kitame sodžiuje dainuoja merginos, tai šen, tai ten, girdisi grojant harmonika... Vasaros sekmadienių popietėmis bet kur gražioje vietoje priemedynų surengdavo gegužines. Nors kaimo žmonės savo automobilių ir neturėjo, bet suvažiuodavo dviračiais, o muzikantai atvažiuodavo sunkvežimiu. Be to, miesteliuose suruošdavo vakarelius, pirmiaus vaidinimai, vėliau, iki 12 nakties, šokiai. Kaimuose, ypač rudenį, kai prasidedavo linaroviai, bulvakasai, linų mynimai, kūlimai, rengdavo „robaksus“ (vakaruškas), jaunimas šokdavo per naktį.

Linksma ir miela buvo gyventi visiems — neapsakomas gamtos grožis. Kartais pagalvoj: ne be reikalo žmonės šį žemės ritulį vadina „rojumi“. Visi jautėsi ramūs, tik ūkininkų skarda dengti stogai, blizgedami nuo saulės spindulių, švytuodami dangų, lyg signalizuodami rodė Aukščiausiajam, kad artėja kažkoks žiaurus pavojus, kurio

niekas nenumatė — neapsirikta! Staiga po visą Zanavykų kraštą sugaudėjo žinia, kad priešas jau lauzia Lietuvos rytinės sienos vartus. Žmonės išsigando, nežino kas atsitiko. Vienas kitą klausia, ar ginsimės? Nors turėjome šaunią, puikiai paruoštą Lietuvos kariuomenę, bet, nei vieno šūvio neiššovė, įsileidome okupantą. Ir tik per vienus okupacijos metus, pačiais žiauriausiais būdais priešas ne tik Zanavykų kraštą, bet ir visą Lietuvą pavertė „pūstynėmis“.

Kaip bitės, iš meškos išdraskyto avilio, palikome be namu, be pastogės ir be Tėvynės. Išsisklaidėme po viso pasaulio svetimus laukus, kuriuose jau baigiamė išnykti! Sugrįžti neįmanoma, nes avilio laktos uždarytos! Nors okupantas būkta jau pasitraukė, bet Zanavykų kraštui, ir bendrai visai Lietuvai, pavojus dar nepaėjė. Zanavykijos krašto grožis dingęs ir niekada daugiau tokio nebus! O mes, iš savo avilio išsklaidytos bitelės, klajojame po visą pasaulį, ir tuoj visiškai išnyksime! Niekas mūsų neris, ir niekas mūsų neišskos, — tik tai keliauninkai paukščiai, kas rudenį skridami iš Zanavykų krašto į Vakarų sukta naujus lizdus, iš viršaus stebėdami dilgelėmis ir usnimis apaugusius mūsų kapus, mums pranašaus, kad mūsų aviliuose sulinde okupanto tranoi, kurie baigia išsiurbti koriuose pasilikusius dar mūsų suneštus paskutinius medaus lašus.

• 1918 m. gruodžio 1 d. vykipu konsekrutas kun. prof. dr. Jurgis Matulaitis-Matulevičius. Jis mirė 1927 m., o palaimintuojau paskelbtas 1987 m. birželio 28 d.

Atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.
GREITAI SAUGIAI IR LAIKU
PRISTATOME SIUNTINIUS
LIETUVOJE, LATVIJOJE, ESTIJOJE, RUSIJOJE, UKRAINOJE IR BALTARUSIJOJE
2719 West 71 Street, Chicago, IL 60629
(800)775-SEND
(312)434-2121

Vasaros skrydžiai į LIETUVĄ
Nuo \$765 iš Chicago
Nuo \$740 iš New Yorko
Papiginti bilietai iš visų JAV orouostų pagrindinėmis oro linijomis
VYTIS TRAVEL
40-24 — 235 St. Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161
1-800-77-VYTIS
FAX 718-423-3979

magistrai iš 17 specialybių. Daugiausia magistrantų yra iš Biznio ir vadybos fakulteto. Socialinės rūpybos 14 magistrantų yra pirmieji šios srities diplomuoti specialistai Lietuvoje. Jų studijas finansavo Amerikos vyskupų federacija. Nuotraukoje: du magistro diplomai — iš informatikos ir matematikos — iteikiami Andriui Jankūnui. Itiekia universiteto rektorius prof. Bronius Vaškėlis. Nuotr. Alvydo Vaitkevičiaus

JOHN BAVICCHI VIEŠNAGĖ KLAIPĖDOJE

DANUTĖ PETRAUSKAITĖ

Apie kompozitorių, dirigentą, profesorių J. Bavicchi, gyvenantį Bostone, išgirdau dar sovietiniais laikais iš Jeronimo Kačinsko. J. Kačinskas rašė: „Amerikos muzikai, ypač didieji, yra neprieinami ir nedraugiški, užsidarę savo pasiekimų kove. Čia gali metų metais mirti nežinodami, nesukeldamas jokio jų dėmesio. J. Bavicchi yra diametraliai kitoks. Žinoma, aš ir jis Amerikos talentų jūroje esame antraeiliais, kas čia jau irgi yra aukštesnio lygio laipsnis, taip pat sunkokai pasiekiamas. Aukščiausias muzikos institucijos ir didžioji kritika mums uždarytos. Tokiu būdu mes liekame mažai žinomi. (...) Kai J. Bavicchi buvo Cambrido simfoninio orkestro dirigentu, per jį buvo atlikti beveik visi mano kameriniai ir vienas kitas simfoninis kūrinys, taip pat keli J. Gaidelio veikalai. Per jo taktiškus ir sakyčiau pozityviai gudrus veiksmus gavau Melrose simfoninio orkestro dirigento vietą ir galėjau eiti Berklee muzikos kolegijos profesoriaus pareigas. Jis išgelbėjo mano dainas chorui, kurias jūs dabar Lietuvoje dainuojate, ir pirmą kartą atliko mano Mišias. (...) Bendruose amerikiečių ir lietuvių koncertuose paripindavo solistus, griežikus ir t.t. Tai štai koks yra Bavicchi — visiems noris padėti ir be mažiausio krislelio pavydo“.

Paties J. Bavicchi (gimęs 1922 m.) kelias į muziką nebuvo tiesus ir lengvas. Jaunystėje jis turėjo paklusti tėvo valiai ir studijuoti Massachusetts Technologijos institute, o vėliau svajone tapti muziku nutraukė karas. 1943 m. jaunuolis buvo pašauktas į karinę tarnybą ir iki 1946 m. dirbo JAV laivyno inžineriniame korpusė. Tik nuo 1948 m. J. Bavicchi galėjo laiką skirti vien muzikai. Tada jis ir įstojo į New England konservatoriją, kur ketverius metus mokėsi kompozicijos pas C. McKinley ir J. Cooke, taip pat griežė altu. 1952-1956 m. J. Bavicchi kompozicijos studijas tęsė Harvard universitete žymaus kompozitoriaus W. Piston klasėje. Tik po to prasidėjo savarankiškas kūrybos kelias.

J. Bavicchi kūryba yra gausi ir įvairi. Jis yra parašęs apie 110 opusų: kūrinių simfoniniam orkestrui, kameriniams ansambliams, chorui, solo balsui, fortepionui, vargonams, fleitai, klarnetui. Vieni jų yra skirti pedagoginiam repertuarui, todėl gana dažnai atliekami jaunųjų muzikų, kiti — virtuozams, lengvai nugalintiems bet kokius techninius sunkumus. Už kai kuriuos savo kūrinius kompozitorius buvo apdovanotas JAV nacionalinio menų ir literatūros instituto, Amerikos simfoninio orkestro lygos, ASCAP

lietuviškus žodžius, ypač vardus, kuriuos paprastai amerikiečiai greitai užmiršta ar savo tartimi labai iškreipia. Gyvendamas „Klaipėdos“ viešbutyje, J. Bavicchi pasirodė kaip nepretenzingas žmogus ir neuilstantis muzikos komponavimo meistras. Jis su pasigardžiumu valgė lietuvišką duoną ir sūrį, o laisvalaikio valandėlėmis, pasibaigus vienai ar kitai ekskursijai po karšcio nualintą miestą, su piestu rankoje sėdavo prie natų popieriaus lapo. Per penkias savo viešnagės pajūryje dienas J. Bavicchi neblogo susipažino su uostamiesčiu, pabuvojo Palangoje, Kretingoje, lankėsi S. Šimkaus konservatorijoje ir J. Kačinsko muzikos mokykloje, klausėsi E. Balsio menų gimnazijos mokinių ir Klaipėdos kamerinio orkestro koncertų.

Reikšmingiausias susitikimas buvo su Klaipėdos miesto meru S. Šukiu, kuris, priimdamas garbų sveičią, padėkojo jam ne tik savo, bet ir visų muzikų vardu, ką, be abejo, turėjo padaryti ir Lietuvos Kompozitorių sąjungos vadovybė, esanti Vilniuje. Deja, ji tuo nepasirūpino. S. Šukys kompozitoriui iš Bostono įteikė atminimo dovanas ir padėkos raštą.

Atsakingiausi momentu tapo birželio 1-ąją vykęs koncertas. Jo rengėjai nerimavo, ar bus pakankamai publikos, ar nepaviliuos jos karštą dieną pajūrio vėsa. Tačiau žmonės rinkosi jam gausiai. Ir tai nenuostabu. Juk tokio pobūdžio koncertai nėra dažni, juo labiau dalyvaujant pačiam kompozitoriui. Į sceną vienas pakvieta kopė Klaipėdos atlikėjai — pianistė T. Svobodina, klarnetistai P. Narušis ir P. Mateika, dainininkė N. Grigalavičiūtė, varinių pučiamųjų kvintetas (V. Bružas, A. Maknavičius, A. Uternavičius, S. Sugintas, J. Dargis), choras „Juventus“, vadovaujamas A. Dambrausko, koncertmeisterės A. Juodėnaitė ir D. Paulavičiūtė, taip pat ir vilniečiai — smuikininkas R. Katilius ir pianistė D. Balsytė.

Koncertas pavyko. Publikai ypač įsiminė Penki dialogai dviem klarnetams op. 7, Dainos sopranui ir fortepionui pagal S. Santvaro eiles op. 40, Korėjiečių liaudies dainos op. 35. O patį autorių, atrodo, labiausiai sužavėjo T. Svobodinos, skambinios Tokatą fortepionui op. 23 ir R. Katiliaus, griežusio Sonata smuikui ir fortepionui Nr. 4 op. 63 (joje panaudoti net 9 lietuvių liaudies dainų motyvai), meistriškumas. J. Bavicchi žodžiais tariant, pastarieji atlikėjai jo kūrinius sugrojo taip, kaip Amerikoje dar niekas nebuvo grojęs. Gal tai tik svečio komplimentas, o gal ir nuostabus prisipažinimas, nes koncertas iš tiesų buvo pakankamai aukšto profesinio lygio.

Netiesa būtų teigti, jog visi klausytojai liko sužavėti J. Bavicchi muzika. Tie, kurie tikėjosi kažko nepaprasto ir stebuklingo, liko nusivylę. Tačiau koncerto rengėjai dėl to nė kiek

NE KRITIKUOTI, BET DALINTIS

— Pokalbis su prof. Irena K. Lukoševičiene

— Neseniai grįžote iš Lietuvos. Kokias paskaitas ir kokiams studentams ar klausytojams skaitėte savo viešnagės metu?

— Šį kartą mano apsilankymas Lietuvoje buvo trumpas — tik 4 savaitės. Pagrindinė užduotis buvo padėti ir sustiprinti darbo eigą Kauno Medicinos akademijoje mano ipėdėnėms, kurios perėmė dėstymą soc. pagalbos principų, šeimos gyvenimo evoliucijos ir praktiško pritaikymo programų; taip pat — užbaigti šio naujo profilio slaugos darbuotojų darbo aprašymą ir įreminti jų pozicijas. Šalia to, Sveikatos apsaugos ministerija, vadovaujama ministro Antano Vinkaus, prašė pravesti seminarus apie mirštančiųjų ir nepagydomų ligonių ir jų šeimų supratimą ir pagalbą. Taigi, temoms ribojasi metodika ir dėstymo pedagogika, specifinių klausimų išryškėjimu ir pritaikymu praktikoje, buvo planingi seminarai, kuriuose analizavom miršties išgyvenimų etapus ir galima pagalba socialinių, dvasinių ir medicininių požiūriu.

Pranešimai buvo Vilniuje, Šiauliuose, Klaipėdoje, Panevėžyje ir Kaune. Į darbą buvo įsijungę dvasiškai, mąsintoriai Vasiljauskas, Jalinskas, Jodka, Antanavičius, tėvas Tamošaitis. Gydytojai: dr. Baublienė, Lukoševičiūtė, Poniškaitienė. Auditorijoje buvo gydytojai, med. seserys, studentai. Skaičius buvo įvairus, nuo 100 iki 250 klausytojų. Dalyvavimo dinamika, taip pat, įvairi — ten, kur šis klausimas jau pajudėjęs, išliko daug konkrečių klausimų. Kitur klausytojai buvo susidomėję, bet santūresni.

Šios patirties metu isikūrė paliatyvios medicinos ir slaugos draugija, kurios tikslas rūpintis ruošti slaugos ir gydymo profesionalus mirties problemas supratimui ir slaugymui; vystyti reikalingus patarnavimus ir pagalbą, išskylančią fizinį, dvasinį ir psichologinį, socialinių, išgyvenimų sprendime. Pagrindinės šios draugijos iniciatorės yra dr. Baublienė iš Santariškių skausmo klinikos ir dr. Lukoševičiūtė iš Kauno skausmo kliniki. Tai didelis žingsnis, susilaukęs daug dėmesio iš profesinės ir žurnalistinės pusės.

— Kokius klausimus dažniausiai uždavėte auditorijai?

— Klausimai labai įvairūs. Patys ryškiausi: kaip padėti, kaip suprasti, kaip priėti prie kenčiančio žmogaus, kada gydyti ir slaugyti realybė yra dažnai labai ribota ir primityvi: stoka personalo, vaistų aparatūros, socialinės pagalbos darbu pasirodusių profesionalų. Todėl ir noriu su džiaugsmu ir įvertinimu pabrėžti ir išskirti visas pozityvias pastangas ir pasiekimus rezultatus ir ypač, jau iš Lietuvos žmonių išplaukiančius planus ir siekius ateičiai.

nenusiminė. Jų tikslas nebuvo įtikinti įvairiems skoniams, o tik supažindinti klaipėdiečius su Lietuvoje dar negirdėtu autoriumi ir pagerbti jį, kaip JAV pilietį, ištiesusį pagalbos ranką į svetimą kraštą nublokštiems mūsų tėvynainiams. Manau, kad naudą patyrė ir tie, kurie liko abejingi šio amerikiečių kompozitoriaus kūrybai, nes turėjo gerą progą palyginti skirtingų kontinentų kompozicines mokyklas, ir tie, kuriems ta muzika įstrigo giliau į širdį. Pastarųjų buvo dauguma. Apie tai bylojo autoriui teikiamos gėlės. Po koncerto atlikėjai ir naujieji J. Bavicchi talento gerbėjai susirinko prie taurės vyno pasikalbėti su kompozitoriumi bei užmegzti glaudesnius ryšius.

Susiduriant su mirties klausimu, nuolat mąstoma, ar reikia ligoniui ir šeimai sakyti tiesą? Jei taip, tai kaip tai daroma? Čia daug padeda vaizdinės priemonės — profesiniai filmai, konkrečių išgyvenimų analizės. Džiaugiuosi, kad per ketverius metus padaryta didelė pažanga, ir šio klausimo sprendimas gerokai pajudėjęs. O jeigu būtų užtikrintas nuskausminimo priemonės, situacija būtų visai neblogai kontroliuojama. Kaip dažnai kartodavau savo auditorijoje, kad mūsų sąlygos net ir beviltiškai sergant, mes galime užtikrinti ligonį ir jo šeimą, kad darysim viską, kad jis nekentėtų. Deja, taip dar nėra Lietuvoje. Todėl ir būtų svarbu labdaros planavime pramatyti labai konkrečias galimybes nuskausminimo, antibiotikų, diabeto, epilepsijos vaistų parūpinimui. Sibaigė kelia išgyvenimai, kai 800 g. ar 1 kg. sveriantys per anksti gimę kūdikiai išauginami iki 2-3 mėn. ir miršta nuo infekcijų, nes nėra antibiotikų; arba kūdikiai lieka sužaloti nuo nekontroliuojamos epilepsijos priepuolių.

Niekur nepastebėjau kojų amputacijų jauniems žmonėms nuo nekontroliuojamo diabeto. Dažnai kyla klausimas, mūsų labadaros planavime, kas svarbiau: didžiuliai siuntiniai rūbų ir buitinių reikmenų, ar reali pagalba aukščiau išvardintose situacijose?

— Kaip manote, kokiais keliais ir kokiomis priemonėmis reikėtų ugdyti jaunojo kartoje dvasines vertybes?

— Ir klausimas, ir darbas yra sunkūs. Marksizmo paliktą pėdsaką yra tokie gilūs ir griunantys, kad reikia daug ką iš naujo atstatyti. Svarbiausia — sukurti šeimoje esminius pagrindus ir sąlygas vertybėms gimti ir bujoti. Vertybės nėra išmokomi ar teorijom įkalami dalykai. Vertybės — tai išgyvenimas šeimoje, mokykloje, visuomenėje ir joje veikiančiose institucijose ir organizacijose. Pabrėžiu išgyvenimas tai reišia ir tiesa, ir meilė, ir supratimas, ir įvertinimas, ir tikslų, ir siekių pasirinkimas bei išvystymas išgyvenami nuo pačių pirmųjų žmogaus akimirų. Pagal tuos išgyvenimus kaupiasi ir vystosi žmoguje jo potencialios galios ir vertybės bio-psichosocialinėse ir dvasinėse plotmėse.

Būtų svarbu, kad, šalia šeimos, ir mokykloje, visuomenėje, organizacijose būtų sudaromos sąlygos augančiam ir bręstančiam žmogui stiprinti tų vertybių augimą ir įprasminimą. Noriu pabrėžti, kad nepamokslaujant, ne prievarta, baime ar grasinimais, bet konkrečiais išgyvenimais turime mėginti išvystyti žmogaus ugdymo programas. Kai kuriose srityse jau pradėti pozityvūs bandymai — Šeimos konsultacijos centruose, ateitininkuose, skautuose ir kituose saviveiklos vienetuose. Reikėtų gal daugiau planuoti dalintis tomis patirtimis, jas plačiau paskleisti. Svarbiausia,

Birželio 4 d. lydint sveičią į Palangos aerodromą, atrodė, jog skiriamės su senu draugu. Kelios bendravimo su šiuo įdomiu ir nesavanaudišku žmogumi dienos žiebė viltį, kad ilgas desimtmėčius trukusi amerikiečių ir lietuvių muzikų draugystė įgaus naują pagreitį, Bostone suskambės ir Klaipėdos kompozitorių kūriniai. Lėktuvui išnykus pilkuose lietaus debesyse, prisiminiau dar prieš 35 metus pasakytus S. Santvaro žodžius, kurie liko aktualūs ir šiandien: „Labai malonu bičiuliui tarpe turėti J. Bavicchi. Jam patinka lietuvių kalba, jam patinka lietuviai. Gal ir mes jo neapvaisim nei savo būdu, nei kūrybinėmis pastangomis. Jis mums yra tikrai mielas ir brangus žmogus“.

Irena Lukoševičienė

reikia patvarumo, kantrybės ir bendro, sąmoningo darbo.

— Kaip ir už ką Jūs vertinate lietuviškąjį jaunimą? Kokiais bruožais jis skiriasi nuo vakarietiško bendramiškio? Kuo jie visi panašūs?

— Manau, kad jaunimas visur yra jaunimas, pergryvena ir augimo krizes bei konfliktus, ir, pagal laiką ir sąlygas, atranda savo orientaciją. Man yra sunku lyginti, nes nuo pirmos dienos Lietuvoje ypač stengiausi, ne lyginti, o mėginau gyventi, pajusti, suprasti Lietuvos žmogaus realybę. Lyginimo sąlygos ir elementai yra tokie drastiškai skirtingi, kad lyginimas, neparemtas moksliniu tyrimu, beveik neturi prasmės.

Kalbant apie Lietuvos jaunimą, jie gyvena nepriteklyje ir net skurde, kaip ir didelė dalis tautos ateities netikrumas ir daug kitų realybių nestiprina vilties ir pastikėjimo ateitim. Aplamai, kai duodi jaunimui įdomius dalykus ir jais pasitiki, jie atsiveria, yra imlūs ir kūrybingi.

— Kur matote socialiniu požiūriu neišnaudotas galimybes, nepajudintas tautinės savimonės atsargas, kurios leistų nuveikti neišvaizduojamus dalykus, kuriuos mūsų tauta atliko 1918-1940 m.,

įvykdydama didžiulę ekonominę, kultūrinę, švietimo bei kitų sričių pažangą?

— Man atrodo, kad beveik visose valdžios vadovaujančiose institucijose nesijautia susirūpinimo Lietuva ir jos žmogumi. Daug kur vyrauja savanaudiškumas, gorbūmas ir pasinaudojimas privilegijom, kurias teikia užimama pozicija. Todėl, kol neišmoksime kartu dirbti, vieni kitus papildydami, pasidalindami ir kurdami mūsų tautos ateitį žingsnis po žingsnio, klaidžiojime šunkeliais, ir, kaip Jūs išsireiškėte klausdamas, neišnaudosim savimonės atsargų.

— Kokie Jūsų paskutinės kelionės įspūdžiai?

— Kaip ir visuomet, įspūdžių daug. Keturiuos savaites — tai labai trumpas laikas, o mano programa buvo labai apkrauta. Vienas iš didžiausių išgyvenimų man buvo Kauno Medicinos akademijos Senato garbės profesorės vardo suteikimas. Iškilmas buvo gražiai suorganizuotos, kurių metu aiškiai išryškėjo mano per ketverius metus dirbtų 18 mėnesių darbo rezultatų konkretus ir labai tikslus supratimas. O šios srities dalykų įtraukimas į akademines programas yra užtikrinimas, kad bus ruošiami naujo profilio profesionalai, kurie stengsis pajusti žmonių poreikius ir mėgins į juos atsakyti.

— Kaip anksčiau minėjau, paliatyvios medicinos ir slaugos draugijos įsteigimas — tai atsakomybės ir iniciatyvos konkretizavimas. Aplamai Lietuvoje gyvenimas sunkus ir sąlygos vyresniems, pensininkams, tremtiniam, studentams yra komplikotos ir sunkus, nepaisant kad valdžia įtikinėja, kad situacija stabilizuojasi ir gerėja. Daug rūpestio kelia vaikų elgtavimas, skriaudimas, išnaudojimas. Tai vis klausimai, kuriems nedelsiant reikia pagalbos sistemose ir profilaktinių programų. Linkėčiau, kad šių sričių specialistai važiuotų Lietuvoje ir pastikėjimo ateitim. Aplamai, kai duodi jaunimui įdomius dalykus ir jais pasitiki, jie atsiveria, yra imlūs ir kūrybingi.

— Nuoširdžiai dėkojame už objektyvius, kupinus ir kartu verčiančius susimąstyti atsakymus. Linkime ir toliau nepamiršti pavargusios, bet ir didelių galimybių turinčios Lietuvos.

Kalbėjosi kun. K. J. Ambrasas

American Travel Service siūlo:

* Septynių dienų kelionė Norvegijai laivu sutikti '96 Naujus Metus Karibų jūroje. Pilną kainą, įskaitant skrydžius iš įvairių miestų ... \$1,350.00 Registruoti iki liepos 25 d.

* Pigiausias kainas skrydžiams į Lietuvą, Europą ir kitus pasaulio kraštus;

* Pigiausias kainas skrydžiams iš Lietuvos į įvairius JAV miestus;

* Pigiausias ir patogiausius skrydžius į įvairius miestus JAV ir Kanadoje;

* Profesionalų ir sąžiningą patarnavimą, planuojant Jūsų keliones laivu ar atostogas įvairiuose kuruose Meksikoje, Karibų salose ir Europoje.

Dėl kainų ir smulkesnės informacijos prašome kreiptis į mūsų raštine.

American Travel Service

9439 S. Kedzie Evergreen Park, IL 60805-2325
Tel.: 708-422-3000, Tel.: 800-422-3190
FAX 708-422-3163

Klaipėdoje besilankant kompozitoriui John Bavicchi. Iš kairės: R. Šileika Klaipėdos miesto meras, D. Kšanienė ir John Bavicchi.

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba Informacijos Skyrius

Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090,
tel. 703) 471-1711

EKONOMIKOS ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

JUNGIASI DIDIEJI LIETUVOS BANKAI

Apie ketinimus susijungti pranešė du didieji šalies komerciniai bankai – Akcinis inovacinis ir Litimpeks bankas. Be to, šie bankai jau sutarę perimti lygiomis dalimis 70 proc. Aurabanko akcijų. Numatytas ir galimas bendro banko pavadinimas – Lietuvos jungtinis bankas. Šiuo metu Akcinis inovacinis bankas yra įregistruojamas 42 mln. litų akcinį kapitalą. Jį dar numatoma didinti iki 60 mln. litų. Litimpeks bankas akcinį kapitalą ketina didinti iki 50 mln. litų, o šiuo metu jo yra sukaupta daugiau kaip 40 mln. litų. Tad susijungę trys bankai taps galingiausia Lietuvos finansinė jėga. Akcinio inovacinio banko viceprezidento Eugenijaus Verbavičiaus nuomone, didelių bankų jungimasis turėtų stabilizuoti Lietuvos bankų sistemą. Ekspertai teigia, jog būsimasis jungtinis bankas priglautos naftos ir dujų verslo elita. Dabar beveik visos valstybinės ir privačios energetikos, naftos prekybos besiverčiančios įmonės yra Akcinio inovacinio banko klientės. Tarp banko klientų – tokie energetikos gigantai, kaip Ignalinos atominė elektrinė, „Mažeikių nafta“. Tarp Litimpeks banko klientų – didžiausios gamtinės dujas importuojančios bendrovės. Aurabanko klientų daugumą sudaro biudžetinės įmonės.

KLAIPĖDOJE BUS LAISVOJI EKONOMINĖ ZONA

Klaipėdoje pasirašytas ketinimų protokolai įsteigti bendrąją Lietuvos ir JAV uždarytą akcinę bendrovę „Klaipėdos vystymo grupė“. Tai laisvosios ekonominės zonos uostamiestyje pradžia. Iš Lietuvos pusės ketinimų protokola pasirašė visos didžiausios Klaipėdos įmonės. Iš Amerikos pusės laisvosios ekonominės zonos kūrimo Klaipėdoje darbe dalyvauja tarptautinis investicijų fondas „Baltic Fund“. „Klaipėdos vystymo grupės“ įstatinis kapitalas kol kas nustatytas pusės milijono litų, tačiau, manoma, kad jis didės iki 4 milijonų. Amerikiečiai sako, jog didelio pelno iš bendros įmonės veiklos nesitikti. Svarbiausia, kad plėtotųsi laisvųjų ekonominių zonų kūrimo procesas. Viena pagrindinių įmonės veiklos sričių bus paruošti laisvosios ekonominės zonos investicijų projektą Klaipėdoje.

PADĖTIS „KAUNO HOLDINGO“ BENDROVĖJE NUSISTOVI

Taip teigia „Kauno holdingo“ bendrovės valdybos pirmininkas Valdas Krasnickis. Gegužės pabaigoje sumažėjo klientų, no-

rinčių nutraukti sutartis, žmonės mažiau baiminasi, mažiau besikreipiančių į teismus. Birželio 1 d. buvo nutraukta 2,360 sutarčių. Finansinių reikalavimų suma sudaro 1,8 mln. JAV dolerių. Tai 10 proc. visos „Holdingui“ gyventojų patikėtos pinigų sumos. Pasak V. Krasnickio, dar neaišku, kokia tvarka bus atsiskaitoma su indėlininkais ir kiek tam prireiks laiko. Neaišku, iš kur bus paimta pinigų. „Kauno holdingo“ bendrovės vadovas pareiškė, jog bendrovė atsisako toliau skolintis pinigų iš gyventojų ir sutarčių nebesudarys. V. Krasnickio teigimu, tokį sprendimą lėmė finansų ministro nutarimas, kad gyventojų, skolinančių lėšas ne bankams ir kredito unijoms, palūkanos bus apmokestinamos 20 proc. Kartu Krasnickis pabrėžia, jog vyriausybės, priimdama tokius nutarimus, oficialiai legalizavo tokių finansinių bendrovių, kaip „Holdingas“, veiklą.

„ŠIAULIŲ STUMBRAS“ PRISITAIKO PRIE RINKOS

Odos gamykloje „Šiaulių stumbras“ per paskutinius metus padaugėjo darbuotojų ir dabar čia dirba 400 žmonių. Visą savo produkciją šiauliečiai parduoda Vakarų šalyse. Jau greitai užmirš, kad dar prieš 3-4 metus čia gamino tik odą kareivių batams siūti. Prieš 3 metus Šiauliuose lankėsi Vokietijos „Rohm“ firmos, kuri yra cheminių priemonių odos pramonei gamintoja, atstovai, grįžę į Vokietiją prognozavo, jog „Stumbras“ bus pirmoji odos gamykla, kuri bankrutuos. Dabar, vėl apsilankę Šiauliuose, vokiečiai atsiprašė už tokią nuomonę. Vokiečiai net norėtų, kad šiauliečiai būtų jų partneriais, prekiaujant cheminėmis medžiagomis, ieškant joms rinkų Baltijos šalyse ir Rusijoje.

Dabar pagrindinė „Šiaulių stumbro“ produkcija – pusfabrikatas, o artimiausias tikslas – iki galo išdirbti ir jau gamybai paruošta, nudažyta oda. Per dieną „Stumbras“ apdorojamas 35 tonos žaliavos – apie 1,700 karvių odų.

Lietuvos rinkos poreikis odai nedidelis, tačiau šiauliečiai mano, jog jos ignoruoti neverta. Atkuriami ryšiai su avalynės fabrikais. Drabužiams skirtos odos gamina mažai, nes iš tos gamybos neturi jokio pelno. Gamykloje veikia nedidelė siuvelykla, kurioje galima pasiūti striukę, sijoną ar kostiumą iš odos. Kol kas nėra ir rimtai besiverčiančių drabužių iš odos siuvimu. Todėl šiauliečiai, pakludami rinkos poreikiams, daugiausia gamina avalynės odą.

VARŽYTINĖS

Iš varžytinių parduodama pusė Mažeikių avalynės fabriko

„Angesta“ turto. Įmonė valstybei ir bankui skolinga apie 2 mln. litų. „Angestos“ sandėlyje tebeguli moteriškos basutės, pagamintos dar 1992 m. Anksčiau Mažeikių avalynės fabrikas dirbo Vidurinės Azijos rinkai, Lietuvoje šios pigios moteriškos avalynės buvo parduodama mažiau kaip trečdalis. Neparduotos avalynės sukaupta daugiau kaip už 1 mln. litų. Dabar basutės ketinama Mažeikiuose parduoti už simbolinę kainą – po 5-8 litus. Įmonės vadovas teigia, jog varžytinės dar nereiškia „Angestos“ bankroto. Visas įmonės turtas skaičiuojamas daugiau nei 4 mln. litų.

KAUNO „BANGA“ BUS PERORGANIZUOJAMA

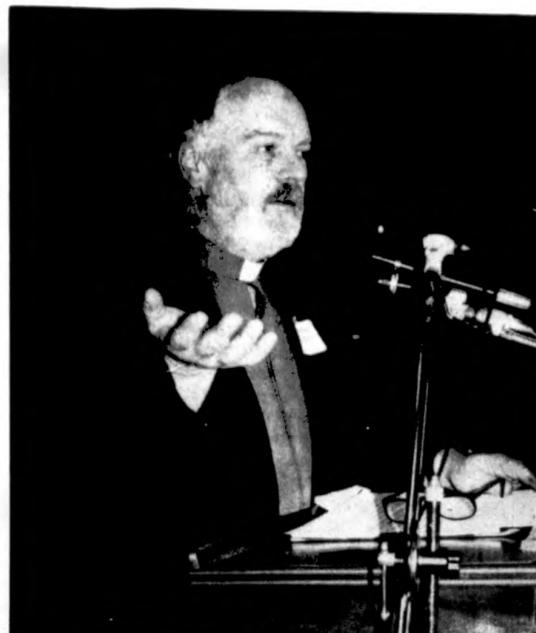
Kauno radioelektronikos firma „Banga“, kuriai iškelta bankroto byla, kreditoriams skolinga 102 mln. litų. Pirmajame kreditorių susirinkime sužinota, jog turto tėra už 80 mln. litų. Tiek pinigų pakanka atsiskaityti tik su pačios firmos darbuotojais ir bankais. Sprendimas išparduoti visą turimą netenkina „Bangos“ darbininkų, nes kai kurie jų jau pusmetį negauna atlyginimų. Kreditorių susirinkimas pritarė siūlymui perorganizuoti įmonę. Iki bankroto bylos „Banga“ buvo padalyta į savarankiškus skyrius. Juose planuojama palikti nuo 10 iki 330 darbuotojų. Iš viso su administracija – „Bangoje“ turėtų likti 1,253 darbuotojai. Šiuo metu jų dar yra 3,273. Tai viena didžiausių Lietuvoje bankrutuojančių įmonių. Prieš keletą metų „Bangoje“ gaminami televizoriai, „Šilelis“.

LIETUVIŠKAS PORCELIANAS PATIKO PRANCŪZIJOS PREZIDENTUI

Kauno „Jiesia“ yra vienintelė Lietuvoje dailiosios keramikos įmonė. 1981 m. joje pradėtas gaminti porcelianas. „Jiesia“ gamina molio, akmens masės ir kaulinio porceliano indus bei dekoratyvinius gaminius. Pusę jų parduodama Lietuvoje, ketvirtadalis eksportuojama į Rytus ir ketvirtadalis – į Vakarų valstybes. Jau seniai lietuviškus gaminius perka skandinavai, vokiečiai ir net prancūzai. Šiuo metu ieškoma rinkos JAV, nes Amerikoje kaulinio porceliano niekas negamina. Iki šiol jis dažniausiai būdavo atvežamas iš Taivano. Pasak „Jiesios“ generalinio direktoriaus A. Linkevičiaus, „jei pavyks, mūsų gaminius prekiaus prestižinės JAV parduotuvės“. Firmos vadovas teigia, jog dažnai bendrovės gaminių, kaip suvenyrų, ieško verslininkai, vykstantys pristatyti savo bendrovių į užsienį. „Jiesios“ porceliano servizas Lietuvoje išsirinko buvęs Prancūzijos prezidentas F. Mitterand, Švedijos karalius. Pasak „Jiesios“ vadovų, jeigu pavyktų išmokyti gaminti didelio formato lėkštes, lietuviški porcelianiniai servizai padarytų „revoliuciją firmos gyvenime“. Tokių indų rinkinių jau senokai teiraujasi užsienio šalių ambasados, Lietuvos svečiai.

ŽEMĖ GALI DUOTI PELNO

Tą įrodo Šilalės rajono Bijotų kaimo ūkininko R. Bertašiaus

Kun. Antanas Saulaitis, SJ, vadovauja pokalbiui apie darbo jėgų pritraukimą padėti žmonėms Lietuvoje. Pokalbis buvo „Pagalba Lietuvai“ konferencijoje š.m. gegužės 13 d. Šv. Kazimiero vienuolyne, Čikagoje.

Nuotr. G. Valentukonio

pavyzdys. Jis su šeima jau keletą metų valdo apie 50 ha žemės, iš kurių 30 ha nuomoja. Ūkininkas sako, jog nuostolių dar nepatyrė – net ir smėlėtoje Žemaitijos kalvose galima gauti neblogą derlių. Pernai R. Bertašius ėmė 60,000 litų kredita ir pasistatė nedidelę pieninę, kurioje gamina „Mogoję“ turėtų likti 1,253 darbuotojai. Šiuo metu jų dar yra 3,273. Tai viena didžiausių Lietuvoje bankrutuojančių įmonių. Prieš keletą metų „Bangoje“ gaminami televizoriai, „Šilelis“.

R. Bertašius yra lankęsis Vokietijoje, bendrauja su užsienio ūkininkų delegacijomis, atvykstančiomis į Lietuvą. Pasak jo, vokiečiai nesupranta, kodėl kai kurie mūsų ūkininkai, keikdami nedidelės produkcijos pirkimo kainas, yra įsitikinę, kad kaimas yra pasmerktas, o žemės ūkis neturėtų būti pelningas. R. Bertašiaus nuomone, racionaliai ūkininkaudamas, ir už dabartines kainas pardavęs pieną, mėsa ar grūdus, gali gauti pelno. Jis mano, jog didžiausia Lietuvos valstiečio bėda, kad jis dar neišmoko skaičiuoti. Nors ir brangu, reikia įsigyti ir elitinės javų bei bulvių sėklas, dirbti taip, kad iš ha mažiausiai prikultum 3-4 tonas grūdų. R. Bertašius sako neišvaizduojamas ateities ūkininko be buhalterijos knygos ar kompiuterio. Jis skaičiuoti jau išmokęs.

BAKTERIJOS NAIKINA TERŠALUS

Firma „Biocentras“ augina bakterijas, naikinančias naftą. „Biocentre“ dirba 25 žmonės, iš kurių 7 mokslo daktarai. Jų sukurtas preparatas „Degradolinas“ valo nafta užterštus plotus. Degradolinas naudojamas ne tik Lietuvoje. Naftą „ryjančios“ bakterijos buvo panaudotos susidūrus tankeriams Kuibyševo (Rusija) vandens saugykloje ir išsiliejus naftai Mozeryje (Gudi-

ja) bei kitose vietose. Firma „Biocentras“ gamina ir kitą preparatą – griziną – bakterijas, naikinančias riebalus. Pasak firmos prezidento dr. Kestučio Vilučio, Utenos firma „Mėsa“ gali taupyti pinigus, nes nereikia dalies valymo įrenginių, be to, juose nesikaupia kieti riebalai – bakterijos viską surija. „Biocentras“ sukūrė ir analogų Lietuvoje neturintį baltymų preparatą stimulintą, kuris apsaugo daržoves ir didina derlingumą. Nuo stimulino linų stiebai paailgėja 10-15 cm, o bulvių derlingumas padidėja 30 proc. Pasak dr. Vilučio, biotechnologija perspektyvi Lietuvoje, nes gamyba nereikalauja daug energijos ir medžiagų, o produkcija – brangi.

Rima Jakutyte

Jums patogiu laiku
atliekam valymo darbus namuose
ir įstaigose greitai ir kokybiškai.
Tel.: 312-247-8388

Moteris, baigusi universitetą, 53 metų
amžiaus, ieško darbo prie senelių ar
vaikų, arba imtųsi namų ūkio, saugojimo
ar kokių panašių darbų.
Kreiptis į Asta Šimaitienę, 6524 S.
Campbell Ave., Chicago, IL 60629.
Tel.: 312-776-1036

ASSOCIATED FUNDING SERVICES, INC.
7800 W. 95 St., Ste. 303
Hickory Hills, IL 60457

RENATA KLIMAVIČIŪTĖ

A full service lender for:
• Home loans
• Refinancing
• Paying off debt
Do A-F Credits
Call Renata today:
708-974-2727 office
708-461-3495 pager

Kokybiškai atlieku vidaus,
išorės dažymus, remontus. Pigiai,
greit, sąžiningai. Turiu rekomendacijas
ir darbo leidimą. Kreiptis:
708-656-6599.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia
jų reikmenis. Pasinaudokite patogių
planu atidedant pasirinktus reikmenis,
ypatingai pigiai. Pilnai užbaigtą foto
nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta
pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais
iki 8 valandos. Antrą, ir trečią, susikalbėsit
lietuviškai.

3314 West 63rd Street
Tel. 776-8998

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

OAK LAWN REALTY
6253 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453

BALYS BUDRAITIS

Patarnauja įvairių nuosavybių
pirkime bei pardavime, mieste ir
priemiesčiuose. Suinteresuoti
skambinkite:

BUDRAIČIUI

Bus. 708-499-7000 Res. 312-778-3971
Fax. 708-499-7006 Pager 312-308-0307

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Arches Ave.

DANUTĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus,
kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionali,
sąžiningai ir asmeniškai patarnaus.
Išrašys visą dokumentaciją.

FOR SALE

Šviesių plytų 3 mieg. kamb.
„split-level“ namas; valg. kamb.,
centralinis oro vėsinimas, langai
lubose; daug įvairių patogumų.

2-ju butų namas, 2-3 mieg.
kamb., dvi vonios kiekv. bute.
Atskiras šildymas ir centr. oro
vėsinimas.

CENTURY 21
Accent-Homefinders, Inc.

Tel.: 708-423-9111

MISCELLANEOUS

ELEKTROS

ĮVEDIMAI – PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu
ir užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti
ir sąžiningai.

312-779-3313
KLAUDIJS PUMPUTIS

10%–20%–30% pigiau mokėsit
jas mus už apdraudą nuo ugnies,
aip pat ir už automobilio
draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION

„Shingle“ stogai ir visų rūšių
apkalimai (siding): medžio, alu-
miniaus ir kt. Turiu darbo
draudimą. R. Jankauskas,
tel. 708-969-2658.

Dengiami stogai, kalamas
„siding“, bei atliekami namų
vidaus remonto darbai. Skambinti
Sigitui: 312-767-1929.

VALOME

KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

WAGNER

MAŠINOS RAŠTINĖS

Parduoda • Taiso • Priedai
ir Reikmenys
Virš 75 metų
patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Tel. (312) 581-4111

PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS

MIGLINAS TV

GE/CA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel.: 312-776-1486

REAL ESTATE

GREIT
PARDUODA

RE/MAX

REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

BUDRAIČIUI

Bus. 708-499-7000 Res. 312-778-3971
Fax. 708-499-7006 Pager 312-308-0307

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuteriūr FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21 ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

FOR RENT

Išnuomojamas apšildomas 4
kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie
apyl. \$355 mėn. + „security“.
Tel. 312-779-6193. Kalbėti angliškai.

IEŠKO BUTO

3 asmenų šeimai ieško buto Marquette Pk. apylinkėse.
Tel. 312-776-3104

HELP WANTED

Banking

TELLER

(Full time and Part-time positions)
Applicants must possess good
communication skills and enjoy
working with customers. Previous
banking and computer experience
is a plus. Salary commensurate
with experience, plus competitive
benefits. Qualified applicants apply
at:

Lemont National Bank
310 Main St.
Lemont, IL 60439
(708) 257-2241

Needed experienced people
for cleaning. Will train if
needed. Must have a car. Page
Nad, 708-504-7172.

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms, kompanijoms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti. Kreiptis:

All Care
Employment Agency
Tel. 312-736-7900

Your ticket
to a secure
retirement.

KARDAS TRADING — NAMO TECHNIKA uab

DĖMESIO! SU ŠIA IŠKARPA 10% NUOLAIDA IKI 95.12.31
NAMŲ ĮRENGIMUI JAV PREKĖS GAUNAMOS LIETUVOJE.
PAGAL KOKYBĖ – ŽEMOS KAINOS

AMERITONE PAINT—Dažai, teptukai
ADVANCE WINDOWS—Įvairius dydžio langai
L.A. FIREPROOF DOOR—Metalinės durys

SCHLAGE—Spsynos, užraktai
PEMCO—Apdaila, Izoliacija
P.C. BRUSH—Šepčiai, šluotos

KREIPKITĖS JAV IR LIETUVOJE – SĄŽINGINGAS PATARNAVIMAS

VILNIUS Antakalnio 86 74-1791	PANEVĖŽYS Beržų 44 54-33733	ŠIAULIAI Radviškio 122 14-29425	LOS ANGELES (818) 349-6114
-------------------------------------	-----------------------------------	---------------------------------------	-------------------------------

KEPKYLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 312-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Lietuviškas maistas—“catered”
- Siunčiame mūsų produktus UPS

Atidaryta 7 dienas savaitėje

KAVINĖ

350 N. Clark, Chicago, IL 60610
Tel. 312-644-7750

Kepkyklos produktai ir užkandžiai
miesto centre
Savaitgalį uždaryta

JAV LB Krašto Valdybos Socialinių Reikalų Taryba

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

VASARA IR JŪSŲ BASEINAS

Vasaros vienas malonumų, ar galbūt mėgstamiausių sportų – tai maudymasis. Daugumas mūsų pasiturinčių žmonių turi baseinus. Karštomis vasaros dienomis visus traukia vėsūs gaivinantys vanduo. Ypač vandenyje žaisti mėgsta vaikai. Vaikai ir privatūs baseinai, kurie neturi nuolatinių prižiūrėtojų bei atitinkamų apsaugos priemonių, yra rūpestis. Dažnai skaitome spaudoje apie įvairias nelaimes, atsitikusias baseine.

Vasarą baseinų savininkai turi pagalvoti apie savo baseinų saugumą, ypač mažiems vaikams. Daugelis žmonių negali suprasti, kad nelaimė gali įvykti. Kaip įvairūs specialistai, kurie dirba su vaikais ir jų nelaimėmis, sako, kad vaiko nusikendimas trunka tik keletą sekundžių. Tai paprastai yra tyli nelaimė.

Asmenys, turį baseinus, nors patys ir neturi vaikų, turėtų aptverti baseiną, o įėjimas į baseiną turėtų turėti pavojaus signalą. Specialistai pataria turėti automatiškai uždarančius vartelius su magnetiniu skląščiu (latch), vadinamu „Magnalatch“. Jis uždaro geriau, negu paprastas skląstis ir yra taip padarytas, kad vaikams jį sunku atidaryti. Varteliai turėtų atidaryti ne į vandens pusę, nes maži vaikai naudoja savo kūno svorį atstumti vartelius. Jie yra pripratę taip atstumti duris.

Specialistai pataria arti baseino laikyti ilgakotį, lenktu galu kabli (shepherd's hook), kuriuo galima greitai ištraukti kūną iš baseino. Patariamai turėti slankiojančius duris iš „patio“ – baseino į namus, kurios automatiškai uždaro. Kitos durys, vedančios į baseiną, turėtų turėti pavojaus signalą, kuris suskambėtų, jas atidarant. Signalas išjungimas turėtų būti aukštai, vaikų nepasiekiamame aukštyje.

Išpėjama, kad baseinų uždangalai (spa and pool covers), kurie turėtų apsaugoti nuo paskendimo, gali būti ir spąstai vaikams. Kai uždengimas yra priverstinamas prie „Spa“ arba baseino, žmonės mano, kad jie jau yra saugūs. Bet vaikai gali pradėti šokinėti ant uždangalo, lyg tai būtų tramplynas. Jei uždengimas neišlaiko jų svorio, vaikas gali iškristi į baseiną ir paskęsti.

Uždengimai, kurie atitinka saugumo reikalavimus ir yra stiprūs, turi „ASTM“ ženklą – antspauda. Ekspertai sako, kad, jei jūsų „Spa“ ar baseino uždengimas neturi raidžių ASTM, jis nebuvo tinkamai patikrintas. Gamintojai ir pardavėjai gali sakyti, kad jis duoda tokį ar kitokį saugumą, bet, jei jis neturi tų raidžių, jūs neturite garantijos, kurią turėtumėte turėti. Yra daug dalykų, kurie apsaugo vaikus nuo paskendimo baseine. Jūs galite juos nusipirkti baseinų reikmenų parduotuvėse.

1. Užtvara apie baseiną

Jų yra įvairių dydžių ir rūšių. Geriausia apie baseiną turėti tvorą 4 pėdų aukštumo su tarpais, nedidesniais negu 4 coliai, ir apatioje tarp tvoros ir žemės neturėtų būti daugiau nei 4 colių tarpas. Savaiame uždarančios vartai su skląščiu yra svarbu. Aliumininės tvoros yra brangesnės, bet jos nerūdyja. Tinklines tvoras galima lengvai pastatyti ir jas gali vienas žmogus perkelti į norimą vietą.

2. Baseinų uždengimas

Jų irgi yra padarytų iš įvairių

medžiagų: „laminated vinyl, dacron, polyvinyl“, tinklinis (mesh) ir „canvas“. Uždangalai gali būti tvarkomi ranka arba automatiškai. Jų kaina 15' X 30' dydžio baseinui – nuo \$3,500 iki \$6,000.

3. Vartų skląščiai – užraktai

Jie įvairuoja nuo paprastų, iki automatiškų. Jų kainos nuo \$20 iki \$100 ir dar reikia primokėti už jų įdėjimą.

4. Durų pavojaus signalai

Jie skamba, kai durys yra atidarytos, jei nėra išjungti, arba jei kas eina pro duris, bet durų neuždaro. Jungtukai yra pridedami aukštai, kad vaikai nepasiektų. Jie gali kaboti ant sienų arba būti įmontuoti į sieną. Jie kainuoja \$50 iki \$200 ir reikia primokėti už pritaissimą.

5. Pavojaus signalas baseino pakraštyje

Bevielė sistema (wireless infrared detection) duoda signalą, kai peržengiamas baseino perimetras. Kaina \$180 iki \$300. Už įvedimą reikia primokėti.

6. Slankiojančių durų užraktai

Jų yra įvairaus tipo, pradedant nuo mažų, kurie tinka jau esantiuose slankiojimo takuose, iki 2-ju dalių sistemos. Kaina nuo \$100 iki \$200. Reikia primokėti už įvedimą.

Žmonės, kurie turi baseinus, turi pagalvoti ir apie atsargumo priemonių įsigijimą. Aišku, viskas kainuoja, tačiau žmonių gyvybė yra neįkainojama. Naudotasi medžiaga „Chicago Tribune“ (1995-6-21. Your money „Summer means time to consider pool safety“ by Nick Harden).

NAUJO AUTOMOBILIO PIRKIMAS

Dažnai klausiami: ar dabar yra geriausias laikas pirkti naują automobilį? Taip, ir štai kodėl: auto pardavėjai nėra per daug laimingi, nes automobilių pardavimas krinta, užuot to, kad pavasarui ar vasarai atėjus kiltų. Kodėl? Todėl, kad yra aukštesni paskolų procentai ir aukštesnės kainos; vidutinis automobilis šiandien kainuoja apie 20,000 dol.; todėl daugumas pirkėjų krypta į pigesnius, paskutinio modelio naudotus automobilius.

Per paskutinius ketverius metus automobilių nuomavimas padvigubėjo, bet vis tiek dar yra tik 2 nuomojami iš 10 naujų pirkimų. Dėl to jūs esate „bosas“, kai ryžtatės pirkti naują automobilį. Čia keletas patarimų, kaip reikia derėtis, kad nebūtumėte apgauti.

1. Gaukite patvirtintą paskolą pirma, negu pradėsite rinktis automobilį. Nueikite į banką ar kredito uniją ir susitarkite dėl paskolos dydžio bei procentų. Mašinų pardavėjai dažnai pakelia banko finansavimą vienu ar dviem procentais „savo naudai“.

2. Saugokitės villonių. Nepasitikėkite mašinų pardavėjų „invoices“ ir „stickers“, kurie gali būti jų pačių parašyti, o ne automobilio gamintojų. Pvz., jie sako: aš jums parduosiu automobilį tik 100 dol. daugiau negu fabrikas yra kainą nustatęs.

Netikėkite mašinos paruošimo mokesčiu. Kiek kainuoja siurbliu išsiurbti mašinos vidų ir ją nuplauti? Už tai imama kaina yra įrodymas, kiek išpūsta ir pardavėjo nustatyta yra automobilio kaina.

3. Nesusigundykite labai brangiais automobiliu vidaus įrengimų pasiūlymais. Ar jums iš tikro reikia mechanikai stumdomų sėdynių ir mechanikai atidaromo saulės stogelio? Pasakykite auto pardavėjui, kad jums nereikia mašinai „undercoating“.

4. Nekreipkite dėmesio į pridėtas paskolas. Tai yra automobilių pardavėjų mėgstamiausi pasiūlymai. Iš jų trys populiariausi:

a. prailgintos garantijos (extended warranty plans), kurias pardavėjai bando jums ipiršti, nes pagal juos „mechanikai šiandien gauna 50 dol. į valandą“, ir neturint prailgintos garantijos, jums gali brangiai kainuoti;

b. mašinos priežiūra toje vietoje, kur perkate automobilį (dealer maintenance). Tokią priežiūrą jūs galite gauti pigiau kur nors kitur;

c. „Credit life insurance“. Jums to nereikia ir neturėtumėte pirkti. Daugumas žmonių jau turi gyvybės apdraudą.

5. Žinokite automobilio įkeitimo (trade-ins) paslaptis. Nesakykite pardavėjui, kad jūs turite automobilį, kuri galėtumėte ikeisti anksčiau, negu jis jums pasakys tvirtą kainą su nuolaida ir tik po to, kai jūs būsite apsilankę kitose parduotuvėse ir sužinoję daugiau pirkimo galimybių. Nueikite į artimiausią biblioteką ir pasižiūrėkite „The National Automobile Dealer Association Used Car Guide“ knygoje, kiek jūsų sena mašina kainuoja.

Savo vartotą automobilį pataisykite mechanikai ir pagražinkite – išvalykite, prieš važiuodamasu juo pas pardavėją įkeitimu. Jei jis nesutvarkytas, pardavėjas gali sakyti, kad mašinai sutvarkyti reikės kelių naujų padangų, kilimėlio, motoro patikrinimo ir nuvažiuojimo.

6. Gaukite pigiausias paskolas procentą. Galbūt pigiausias procentą paskolai gautumėte kredito unijoje, kur paprasta paskolos duodamos 1.5 procentais žemiau negu banke. Pasitarkite savo apylinkėje kelių bankų, kokiu procentu jie duoda paskolas automobiliams.

7. Gaukite paprasto procento paskolą (simple interest). Valsčių įstatymai yra įvairūs, bet su paprasta paskola (simple proc.) jūs mokėsite procentus tik už likusį paskolos balansą. Jeigu imsite vadinamąjį „installment loan“ mokėsite procentus kas mėnesį už pasiskolintą sumą. Neimkite besikeičiančio procento paskolos (variable-rate).

8. Negalvokite, kad žemas mėnesinis mokėjimas yra jums pats geriausias. Automobilių pardavėjai žino, kad mokėjimai jums labiau rūpi, negu automobilio kaina. Dėl to gali pasiūlyti išimokėjimo laiką paiginti nuo trejų metų iki penkerių ir tuo sumažinti mėnesinius mokėjimus. Nedarykite to! Tas tik pakels jūsų mašinos finansavimo išlaidas.

9. Įmokėkite kiek galima daugiau. Tai sumažina jūsų perkamo automobilio finansavimo kainą. 10. Išmintingai naudokite „manufacturer's rebate“. Neimkite tų pinigų, o panaudokite juos įmokėjimui padidinti, kad sumažintumėte visą automobilio finansavimo kainą. 11. Neparodykite savo jausmų. Automobilų pardavėjai moka skaityti jus, kaip knyga. Niekada neparodykite, kaip labai jums pasirinktas automobilis patinka, nes tai jums daugiau kainuos. Nenusipraskite pirkti tą pačią dieną, kai aplanote pardavimui išstatytus automobilius. Visada apžiūrėkite tuos pačius automobilio modelius kitose parduotuvėse, kad galėtumėte palyginti kainas.

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Aukos siunčiant laikraščio prenumeratą.

55.00 dol. Kun. V. Pavalkis, Milpitas, CA; Vytautas Krauskas, Hickory Hills, IL; 35.00 dol. A. Bernotas, Hot Springs, AZ;

30.00 dol. A. Tumasas, Chicago, IL; Elena Neisas, Fullerton, CA;

25.00 dol. Antanė Klitorienė, St. Pete Beach, FL; A. Brazdžionis, Waterbury, CT; Pranas Joga, Akron, OH; Zenonas Liutke- nis, Oak Lawn, IL; Liudas Kriaučiūnas, Cicero, IL; S. Labanauskas, Ponte Vedra Beach, FL; H. Butkus, Mission Viejo, CA; Ilona Dapkus, Chicago, IL;

20.00 dol. Birutė Strouse, Prescott, AZ;

15.00 dol. Leonardas Jakaitis, Hornby, Ont., Kanada; E. Laniuska, Richmond Heights, OH; Antanas Rimavičius, Michigan City, IN; Robertas Mingela, Chicago, IL; Bernice Aninkevičius, Chicago, IL;

10.00 dol. Vladas Eidietis, Chicago, IL; J. Rygelis, Thompson, CT; N. Mikalauskienė, Chicago, IL;

25.00 dol. Leonardas Kutkus, Mt. Pleasant, SC; Antanas Skridulis, Daytona Beach, FL; An-

Automobilio pirkimas žmoneis yra antras, šalia gyvenamo namo, brangiausias pirkimas.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“ (April 19, 1995 Your Money „Consider buying new car now“), by Robert Heady.

Aldona Šmulskienė ir Birutė Jasaitienė

drius Kubilius, Palos Hts, IL; Justinas Prasauskas, Rochester, NY; dr. George Volodka, Largo, FL; V. Plodžinskis, S. Euclid, OH; Vytautas Stuoģis, Cleveland, OH; Aldona Riškus, Burbank, IL; G. Damašius, Libertyville, IL; Michael Kavolius, Willow Springs, IL; M. Balčiūnas Toliver, Overland Park, KS; Vyt. Bilitavičius, Orland Park, IL; Jonas Kirvaitis, Chicago, IL; Jonas J. Kaunas, Downers Grove, IL; A. E. Mičiūnas, W. Bloomfield, MI; Horace Zibas, Cincinnati, OH; Ignas Bandžiulis, Los Angeles, CA; Anna Palionis, Fredericksburg, VA; 20.00 dol. Vito Radzevičius, Palos Hills, IL; Irena Valiulis, Beverly Shores, IN; Tadas Bauza, Hayden, ID; Jonas Dalmozas, Ottawa, Ont., Kanada; Džukų Draugija, Chicago, IL; J.L. Rimkunas, Oak Forest, IL; Vincas ir Bronė Višniauskas, Gardner, MA; Eugenijus Grizas, Jamestown, NC; Nekalot Prasi- dėjimo vienuolyno Putname rė- mėjai, Chicago, IL;

20.00 dol. Danutė Liaubienė, Medina, OH; Kostas Zalnieraitis, Clarendon Hills, IL; Jonas Sakas, Chicago, IL; M. Ba- jorunas, Ridge, NY; V. J. Pri- kockis, Willoughby, OH; dr. Petras Jokubka, Chicago, IL; Balys Sriubas, Michigan City, IN;

15.00 dol. V. Ruseckas, Munds Park, AZ; Juozas Vizgir- da, Aurora, IL; L. Kulikauskas, So. Ozone Park, NY; Gražina Denk, Schaumburg, IL; Vytautas ir Marija Kubilius, Boling- brook, IL; Stasė Giedrimas, Jus- tice, IL; Vytautas Andrusaitis, Richmond Hts., OH; Aleksas Liutkus, Euclid, OH; Gražina Jezukaitis, Gulfport, FL;

Dėkui už paramą!

A.†A.

JONAS BERŽANSKIS

Gyveno Tecumseh, MI. Po ilgos ir sunkios ligos mirė 1995 m. liepos 8 d. ligoninėje, sulaukęs 76 metų.

Gimė Lietuvoje, Plungėje. Amerikoje išgyveno 46 m. Nuliūdime liko: žmona Bronė, sūnus Jonas D. su šeima ir dukterė Jonė su sūnumi bei brolis Bronius.

Velionis buvo pašarvotas liepos 9 d., sekmadienį, St. Elizabeth bažnyčioje, Tecumseh, MI, ir buvo palaidotas pirmadienį, liepos 10 d., netoli namų, Brookside kapinėse, Tecumseh, MI.

Nuliūde: žmona ir vaikai.

Tel. 517-423-2692

Mielai Draugai

A.†A.

ONAI KAVALIŪNIENEI

Amžinybėn iškeliauvus.

Prisimenu Onutę – koks gražus buvo jos sielos grožis – šviesus ir šventas, retas ir brangus. Maldose prisiminsime. Širdingas užuojautą reiškiamė vyrui JONUI KAVALIŪNUI, dukteriai SIGUTEI su vyru dr. BERNARDU MIKRUT, anūkam DARIUI ir DANUTEI MIKRUT, sūnums – dr. GEDIMINUI KAVALIŪNUI su žmona DALIA, DONATUI KAVALIŪNUI su žmona LORETA, Lietuvoje seseriai ALEKSANDRAI LUKŠYTEI, broliui inž. ADOLFUI LUKŠIUI.

Royal Oak, MI.

Sofija ir Juozas Šimkai

A.†A.

RASAI C. PAUKŠTIENEI

mirus, reiškiamė gilią užuojautą jos motinai, VALERIJAI ŠIMKIENEI, ilgametei Rush Presbyterian St. Luke's Medical Center Cytologijos skyriaus vedėjai, broliams MINDAUGUI ir ALGIUI, jų šeimoms, tetai PLACIDAI BALŠAITYTEI ir visiems artimiesiems.

Buvusios bendradarbės:

S. Didžiulienė
A. Jankauskienė
I. Kroliū
M. Kuprienė
G. Maldėnienė

A. Pauperienė
M. Augustine
P. Skruodiene
B. Židonienė
E. Radvilienė

E. Varankienė

A.†A. JANINA PETRAITENĖ

Gyveno East Chicago, IN. Mirė 1995 m. liepos 13 d., 10 val. vakaro, sulaukusi 85 metų.

Gimė Lietuvoje, Marijampolėje. Amerikoje išgyveno 44 m. Nuliūdime liko: sūnus Romas, marti Elizabeth, anūakai – Teresė, Dana, Mark ir Michael; proanūakai – Kyla ir Edward Seifried, brolis Zigmantas Stankus su šeima ir daug kitų giminių Lietuvoje.

Velionė buvo žmona a.a. Antano. Velionė pašarvota sekmadienį, liepos 16 d. nuo 2 iki 9 v.v. Fagen-Miller laidojimo namuose, 2828 Highway Ave., Highland, IN.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, liepos 17 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėta į St. Mary Margaret bažnyčia (prie Bishop Knoll mokyklos), Hammond, IN, kurioje bus aukojamos 10 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūde sūnus, marti, anūakai, proanūakai, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Fagen-Miller. Tel. 219-838-4824.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

STEPONAS-STEVE RUDOKAS

Jau suėjo vieneri metai, kai negailestinga mirtis atėmė mano mylimą vyrą. Jo netekau 1994 m. liepos mėn. 5 d. Palaidotas liepos 8 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Nors laikas bėga, bet aš Jo niekad nepamiršiu. Lai gailestingas Dievas suteikia Jam Amžiną Ramybę. Už a.a. Stepono sielą Šv. Mišios bus aukojamos liepos mėn. 19 d. 7 val. ryto Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Parke.

Prašau draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Steponą maldoje.

Nuliūdusi žmona Staselė.

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID

FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS

FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.

ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST.
CICERO 5940 W. 35 ST.
PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Alenos ir Tomo Glavinskų sūnelis liepos 9 d. buvo pakrikštytas Pal. Jurgio Matulaučio mišioje, Pasaulio lietuvių centre, Alberto Kazio vardu. Šią svarbią dieną atšvęsti su seneliais Laima ir Albertu Glavinskais, proseneliais Juozu ir Adele Glavinskais iš saulėtos Floridos atvažiavo seneliai Dalia ir dr. Kazys Bobelis, draugai bei giminės. Mažoji Dalytė džiaugias, turėdama broliuką.

Dr. Kazys Bobelis, Lietuvos Respublikos Seimo užsienio reikalų komiteto pirm., papasakos apie Lietuvos užsienio politiką ir Lietuvos pilietybės atgavimą ruošiamam „Saulutės“ Atviro žodžio forumo penktadienį, liepos 21 d., 7:30 val. vak., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, Bočių menėje. Įėjimas iš apatinės masinų pastatymo aikštelės. Visus kviečia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis.

„Margučio“ rengiamas pianistės Mūzos Rubackytės koncertas bus šį sekmadienį, liepos 16 d., Jaunimo centre. Bus atliekami M. K. Čiurlionio, F. Schubert, F. Liszt, N. Paganini kūriniai. Koncertas skiriamas M. K. Čiurlionio 120 metinėms paminėti. Bilietų kasa Jaunimo centre veiks nuo 1:30 val. p.p. Koncertas prasidės punktualiai 3 val. Prašoma nesivėluoti. Po koncerto bus susitikimas ir pasivašinimas kavinėje.

Pianistė Mūza Rubackytė.

x Yra toks „Gintaro“ baras. Savaitgaliais neužsidaro. Ant scenos skamba gitaros, liejas šampanas ir alūs. Atėik ir tau bus gerai! 2548 W. 69 St., Chicago. (sk)

x **TRANSPAK** praneša, kad siuntinių į Lietuvą kainos pakeliamos 10 centų už svarą. Paimant siuntinius Detroito, kaina už svarą pakeliamas 20 centų. **Transpak**, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminaline Teise

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, birželio 19 d., trečiadienį, 2 val. popiet, bus linkama muzikos popietė, kurioje programą atliks Algimantas Barniškis. Pietausime ir pabendrausime vėsių veidrodžių salėje. Visi kviečiami ir laukiami. Atvykite!

Laikas bėga. Kas turi kokių sceninių sugebėjimų ir yra tarp 15 ir 30 metų amžiaus, prašomi nedelsiant registruotis dalyvauti „Jaunųjų talentų“ programoje paremti „Drauga“. Popietė ruošia Korp., „Giedra“ sekmadienį, spalio 22 d., 3 val. p.p., Jaunimo centre, Čikagoje. Galintys savo talentu prisidėti, prašomi pranešti Andrei Tjūneliui, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

JAV LB Švietimo tarybos ruošiamoje 29-je mokytojų studijų savaitėje žurnaliste ir pedagogė Aurelija Balašaitienė skaitys paskaitas, minint Antano Baranauko 160-sias gimimo metines ir Šatrijos Raganos 65-sias mirties metines. A. Balašaitienė, neseniai sugrįžusi iš Lietuvos, pasidalins ir parsivežtais išpūdžiais.

Emilija Kielienė, Antanas Juodvalkis, Emilija Pakštienė, Stasys ir Elena Briedžiai maloniai atsiliepė į prašymą paaukoti fantų „Draugo“ gegužinės laimėjimams. Esame jiems labai dėkingi už dovanas

ORGANIZUOJASI NAUJIEJI ATEIVIAI

Š.m. liepos 9 d. įvyko antrasis naujų lietuvių ateivių besikuriantios Lietuvių Bendruomenės apylinkės susirinkimas A. Kezio galerijoje, Stickney, IL.

Algimanto Kezio ir Z. Mecerio pakviesti, susirinkime dalyvavo JAV LB Lemonto apylinkės valdybos pirm. Gediminas Kazėnas ir tos apylinkės valdybos narė S. Jagminienė. Jie surinkusius supažindino su JAV Lietuvių Bendruomenės įsikūrimo priežastimis 1953 metais, taip pat įstatais.

Ketvirtosios emigrantų bango lietuviams, susirinkusiems posėdžiui, kilo klausimas: ar eiti į esamas JAV LB apylinkes po vieną, ar prisijungti prie LB kaip atskira grupė.

Naujai besikuriantios LB apylinkės nariai išsirinko koordinacinį komitetą, į kurį įeina: Algimantas Kezys, Gintaras Tarnauskas, Arvydas Rencis ir Angelė Paulaitienė. Gediminas Kazėnas besikuriantis LB prie Stickney apylinkės koordinacinio komiteto narius pakvietė į LB Lemonto apylinkės posėdį.

„Besikuriantiai grupei svarbiausia yra informacija. Teko sukrystalizuoti idėjas. Be abejo, keisis ir koordinacinės grupės nariai. Pirmą kartą formaliai tampam žmonėmis“, — paminėjo Arvydas Rencis. „Užtenka kovų, reikia darbų. Rinksimės, spręsim“, — pridūrė Gintaras Tarnauskas. „Kaip organizuosis, dalyvausim, tokią turėsime ir ateitį“, — pritarė Angelė Paulaitienė.

Nendrė Ragalevičiūtė

ARTEJANTI „DRAUGO“ GEGUŽINĖ

„Drauge“ jau pasirodo žinutės apie šio dienraščio gegužinę — pikniką, liepos 30 d., kaip įprasta, tėvų marijonų sodelyje prie „Draugo“. Rengėjų būrelis jau ruošia planus ir deda pastangas, kad ir ši metinė vasaros šventė būtų išpūdinga ir pasisekusi.

Liepos 11 d. įprastinis „Draugo“ rengėjų būrelis susirinko aptarti gegužinės parengimo reikalus. Buvo pasidalinta darbai ir nustatyta pietų patiekalų — valgių sąrašas. Nuspręsta 11:30 val. pradėti šventę šv. Mišių auka, kurią aukos „Draugo“ moderatorius kun. V. Rimšelis. Po šv. Mišių — pietūs. Maisto pasirinkimas bus didelis. Bus dovanų laimėjimai, veiks atgavimosi baras. Visus susirinkusius linksms muzikas Arūnas Augustaitis. 2 val. p.p. „Draugo“ administracijoje bus atidengta Draugo fondo garbės narių lenta.

Liepos mėnuo yra ne tik atostogų metas, bet ir būdas atsipalaiduoti, atitrūkti nuo įprastos rutinos. Kaip žinoma, „Drauga“ skaito didžioji tautiečių dalis, o Čikaga yra gausiausias lietuvių telkinys Amerikoje, tad yra laukiama dalyvių iš visų Čikagos ir apylinkių vietovių. „Draugo“ gegužinė bus gera proga jauniems ir vyresniems bei naujai atvykusiems tautiečiams į šį kraštą susitikti ir pabendrauti. Visi — tiek Čikagos ir apylinkių, tiek toliau gyvenantieji tautiečiai mielai naudojamės „Draugo“ skleidžiamą informacija. „Draugo“ stiprina mūsų tautinę sąmonę, stiprinkime „Draugą“ savo aukomis ir darbais.

VRM

PAVYKĖ ŠEIMOS PIETŪS

„Saulutės“ pirm. Indrės Tjūnelienės iniciatyva buvo suorganizuoti specialūs pietūs liepos 9 d., sekmadienį, didžiojoje salėje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, Lietuvos Siamio dvynių Vilijos ir Vitalijos galvos rekonstrukcijos operacijos išlaidas padengti. Salė buvo perpildyta dalyvių, pritrūko net paruošto maisto, nes rengėjai nesitikėjo sutraukti tiek daug rėmėjų.

Pietų laike Indrė Tjūnelienė pasveikino susirinkusius, trumpai nusakė šių pietų tikslą ir pakvietė kalbėti pramonės psichologijos daktarą Vytautą Vygantą iš Dallas Texas, nes

x **Ira ir Janina Marks** atsiuntė „Saulutei“, Lietuvos vaikų globos būreliui, \$240 auką metams paremti Rokiškio rajono merytę, kurią su jos dviem broliukais augina močiutė. Labai ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. (sk.)

x **Perkant nekilnojama turta**, kreipkitės į Vidą Poškų, Century 21/Ford & Lyons, tel. 708-424-1199 arba 312-737-6901. Speciali informacija naujai atvykusiems. (sk.)

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings**, 2212 West Cermak Road — tel. (312) 847-7747. (sk.)

x **Juozas Bacevičius** patarnaus Income Tax, namų ir apdraudų reikalais, 6529 S. Kedzie Ave., Chicago, (312) 778-2233 — Casa Blanca. R.E. (sk.)

x **Atlanta I.E., Inc.** praneša: nuo š.m. liepos 16 d. siuntiniams laivu į Lietuvą kaina pakils Illinois valstijoje 10 centų, o Michigan valstijoje 20 centų. (sk.)

x **Prieš užsisakydami paminklą**, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granių spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidautas. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335. (sk.)

x **Baltic Monuments, Inc.**, 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk.)

„Saulutės“ pirm. Indrės Tjūnelienės iniciatyva buvo suorganizuoti specialūs pietūs liepos 9 d., sekmadienį, didžiojoje salėje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, Lietuvos Siamio dvynių Vilijos ir Vitalijos galvos rekonstrukcijos operacijos išlaidas padengti. Salė buvo perpildyta dalyvių, pritrūko net paruošto maisto, nes rengėjai nesitikėjo sutraukti tiek daug rėmėjų.

Pietų laike Indrė Tjūnelienė pasveikino susirinkusius, trumpai nusakė šių pietų tikslą ir pakvietė kalbėti pramonės psichologijos daktarą Vytautą Vygantą iš Dallas Texas, nes

x **Stephen Chicoine** iš Houston, Texas, atsiuntė \$240 auką „Saulutei“, Lietuvos vaikų globos būreliui, metams paremti Jonavos rajono našlaitį, auginamą močiutės. Labai ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. (sk.)

x **„Saulutė“**, Lietuvos vaikų globos būrelis, dėkoja už aukas padėti našlaičiams, daugia vaikams šeimoms ir vaikams su negalia: dr. Vita Valadkienė \$240 antrų metų parama našlaiti, dr. Jolanta Peckienė \$100. Labai ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner, Buffalo Grove, IL 60089. (sk.)

x **JAV LB Kultūros Taryba**, stengdamasi padėti įvairiems lietuvių telkiniams sustatyti programas švenčių, minėjimų, kultūrinių vakaronių bei kitų įvairių progų, sudarinėja sąrašus asmenų, kurie galėtų dalyvauti pasirodymuose. Prašomė paskaitininkus, aktorius, dainininkus, instrumentalistus, ansamblius bei kitus menininkus atsiųsti savo arba siūlomų asmenų vardus, adresus ir telefonus bei pažymėti jų specialybes: Laima Žlobienė, 1500 Lake Shore Dr., So. Barrington, IL 60010, tel. 708-381-3772. (sk.)

Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, liepos 16 d. dvynukių Vilijos ir Vitalijos galvos kaušų rekonstrukcijos išlaidas sumažinti „Saulutės“ iniciatyva ruošti pietūs. Čia matyti, kaip rimtai išalkusių laukia skautai Vyčiai, pasiūlę talkininkauti. Iš kairės: Romas Fabijonas, Donatas Tjūnelis, Viktoras Kizlaitis, Algimantas Milašius ir Viktoras Kučas. Nuotr. Indrės Tjūnelienės

šiuo metu jo šeimoje yra globojamos Vilija ir Vitalija bei jų mama Daiva Tamulevičienė.

Dr. Vygantas papasakojo apie „Siamio dvynių“ vardo atsiradimo istoriją. Tai buvo kinų kilmės brolių istorija. Jie gimė Siamie 1811 m., o jų kūnai dėl netobulo embrioninio vystymosi buvo pasilikę krūtinės srityje sujungti. Kinijoje jie turėjo slapstytis, nes žmonės galvojo, kad jie yra surišti su nelaimėmis. Vienas anglų prekybininkas apie juos sužinojo ir atsigabeno į Europą. Užaugo iki 157 cm aukščio, galėjo vaikščioti, dirbo, vedė būdami 45 m. jaunas seseris, vienas sulaukė 6 vaikų, o kitas 5 vaikų. Mirė sulaukę 63 metų. Panašų ir kitokių dvynių suaugimo gimimų būna labai retai, iš 200,000 tik vienas. Šių laikų medicinos pažanga — operacijos būdu pavyksta dvynius atskirti.

Vilija ir Vitalija gimė 1987 m. liepos 30 d. Alytaus ligoninėje. Siamio dvynukės buvo suaugusios viršugalviais. Tėvams buvo didelis rūpestis. Bet nėra to blogo, kad neišeitų į gerą Dr. Česlovo Vaičio rūpestiui ir pastangomis, po dvejų metų jo prof. dr. A. Konovalovas Maskvoje buvo prikalbintas daryti operaciją, kuri pasisekė. Dr. Konovalovo vadovavimo grupėje buvo ir dr. Vaičius. 17 val. operacijos metu dr. Konovalovas atliko smegenų padalinimą, bet mergaitėms trūko kaukolės kaulų, kurie dengtų jų smegenis.

Amerikiečio dr. K. Salyer dėka ir dr. Vaičio pastangomis, dvynukės su mama Daiva, lydimos dr. Vaičio 1991 m. atvyko iš Dallas. Čia po vienu metų buvo padaryta sėkminga operacija — įgijo naujus galvos kaulus, kurie apsaugos smegenis. Demineralizuotus kaulus paaukėjo dr. E. Gendler iš Los Angeles, kuris yra išradęs šį kaulų demineralizavimo procesą. Vėliau paaiškėjo, kad dr. Gendler yra Lietuvos žydus, Lietuvoje baigęs gimnaziją ir po karo apsigyvenęs JAV. Mediciniški patikrinimai patvirtino, kad abiem mergaitėm dar trūkstą plotelių kaulų ant jų galvutėlių. Dr. Salyer sutiko šią operaciją atlikti nemokamai, ligoninė duos 50% nuolaidos, o likusias išlaidas — 10,000 dol. reikės padengti lietuviams. Dallas mieste lietuvių labai mažai gyvena, bet jie jau daug yra prisidėję prie mergaičių globos ir paramos, todėl šiam reikalui tikimasi gauti finansinės paramos ir iš kitur gyvenančių lietuvių. Kvietė visus šį reikalą paremti.

Mara Vygantienė trumpai papasakojo, kad mergaitės yra linksmos, malonios, jos daug skiriasi viena nuo kitos. Vitalija daugiau dalykiška, lėtesnė, o Vilija kito temperamento, gyvesnė ir jausminga. Ta proga buvo rodomos skaidrės ir susuktas filmas iš mergaičių gyvenimo. Apibūdino Monika Vygantaitė.

Paskutinį žodį tarė Indrė Tjūnelienė, nuosirdžiai dėkojo visiems už gausų dalyvavimą, jautrų supratimą ir aukas.

S. Džiugas

PAVASARIO VAJUS DRAUGO FONDE

Nors jau daugelį Draugo fondo narių ir rėmėjų vasaros atostogos išnešiojo į vasarvietes ar į Lietuvą, pavasario vajuos inaišai vis dar atplaukia į Draugo fondą.

Draugo fondo garbės narių didesni įnašai artina fondo kapitalą į milijoninę sumą. Gal iki šių metų galo pasiseks sutelkti norimą pusės milijono išdą.

Draugo fondo direktorių taryba labai vertina kiekvieną nario bei rėmėjo įnašą. Tūkstantiniai garbės narių įnašai yra labiausiai laukiami, nes jie artina milijoninio fondo sutelkimą.

Už gausią paramą Draugo fondo garbės nariams paruoštos bronzos lentos atidengimas bus „Draugo“ patalpoje liepos 30 d. 2 val. p.p. „Draugo“ gegužinės metu. Ta proga bus ir pačių garbės narių sutikimas. Jie maloniai kviečiami dalyvauti atidengime, kurį atliks Lietuvos generalinis garbės konsulas Genovlas Kleiza.

Pavasario vajuos dalyviams nuosirdžiai dėkojame ir laukiame laiškelių su aukais iš tų, kurie dar nespėjo atsiliepti. Juos priimsime ir „Draugo“ gegužinėje.

„KAZIO IR GENOVAITĖS TREČIOKŲ FONDAS“ LIETUVOS NAŠLAIČIAMS

„Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas gavo laišką, kuriame šitaip rašoma: „Mudu esame įsipareigoję jau antri metai globoti 2 Lietuvos našlaičius, bet norėtume prie šio kilnaus darbo prisidėti didesne suma. Jeigu būtų galima, tai norėtume nusiųsti jums didesnę sumą, kurią turėtumėte laikyti, kaip mudviejų fondą. Tą sumą laikas nuo laiko padidintumėte. Šios sumos pelną, neliečiant pačios sumos, naudoti našlaičių šalpai“.

Po kiek laiko antras laiškas: „Dėkojame už sutikimą įkurti mudviejų vardu fondą ir jį globoti. Fondo įsteigimui siunčiame pradinę 25,000 dolerių sumą ir prašome palūkanas, Jūsų nužiūra, skirti lietuvių našlaičių šalpai. Pasirašė Genovaitė ir Kazys Trečiokai.“

„Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas atidarė atskirą sąskaitą, pavadintą „Genovaitės ir Kazimiero Trečiokų fondu“.

Kazimieras ir Genovaitė

Pavasario vajuos dalyviai

Su 1,000 dolerių:
Dr. Leonardas ir Zita Šimučiai (viso \$3,000.-) antrojo laipsnio garbės nariai, Evergreen Park, IL.

Su 750 dolerių:
Dr. Juozas ir Barbara Plikaičiai, garbės nariai, Arlington Hts., IL

Su 500 dolerių:
Vaclovas ir Margarita Momkai, garbės nariai, Chicago, IL.

Su 300 dolerių:
Dr. Ona ir dr. Albinas Garūnai, garbės nariai, Willowbrook, IL.

Su 200 dolerių:
Bronė Cizikaitė, garbės narė, Chicago, IL.

„Draugo“ redakcija, — Viktoro Mariūno dovana.

Su 100 dolerių:
Gertrudė ir Romas Šatas, Chipley, FL.

Su 50 dolerių:
Dr. Raimundas Ošlapas, Libertyville, IL.

Jadvyga ir Petras Kliorys, Vaclovas Kleiza, Euclid, OH.

Su 20 dolerių:
Ona Adomaitienė, Sun City, AZ.

Fondo išdininkas

Trečiokai, gyvena Union, NJ. Kazimieras Lietuvoje buvo karštkis, o Amerikon atvykęs, kartu su žmona tapęs, dirbęs, dabar turis draudimo agentūrą, gan pasiturinčiai gyvena, savų vaikų neturi. Užklaustas, kas paskatino tokį gražų ir prasmingą darbą padaryti, atsakė: „Mudu su žmona ilgai galvojome, kaip reikia padėti Lietuvai, ką reikia daryti, kad mūsų tėvynė prisikeltų gražesniai rytojui, kad mūsų žmonės būtų geresni? Nutarėme, kad galbūt vienintelis kelias yra padėti užaugti naujai kartai, nesugadinti, padėti vaikams, našlaičiams, kad jie užaugtų būtinai ir pasididžiavimo verti žmonės“.

„Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas pasižada sąžiningai ir atsakingai globoti K. ir G. Trečiokų fondą. Lietuvos našlaičių vardu dėkojame jiems už tokią didelę auką — paramą. Vaikai yra tautos ateitis, kokie vaikai — tokia bus ateities Lietuva.

Birutė Jasaitienė

Genovaitė ir Kazys Trečiokai.